

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет економічних наук
Кафедра фінансів

Кваліфікаційна робота
освітній ступінь – бакалавр
на тему: «**ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИВАННЯ В АКЦІЇ
ПУБЛІЧНИХ КОМПАНІЙ США В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ
ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ**»

Спеціальності:

072 Фінанси, банківська справа та
страхування

Демида Тетяна Василівна

Керівник: Долінський Л.Б.

професор, доктор економічних наук

Рецензент Вітлінський В.В.

(прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота захищена

з оцінкою « _____ »

Секретар ЕК _____

« ____ » _____ 2023 р.

Київ 2023

Зміст

Вступ3

Розділ 1. Теоретичні аспекти інвестування в акції публічних компаній США в умовах глобальної фінансової нестабільності5

1.1. Основні принципи інвестування в акції5

1.2. Особливості інвестування в акції публічних компаній США17

1.3. Вплив фінансової нестабільності на інвестиційну діяльність24

Розділ 2. Аналіз ефективності інвестування в акції публічних компаній США в умовах глобальної фінансової нестабільності28

2.1. Методи оцінки ефективності інвестування в акції28

2.2. Аналіз фінансових показників публічних компаній США41

2.3. Вплив глобальної фінансової нестабільності на оцінку ефективності інвестування в акції публічних компаній США55

Розділ 3. Рекомендації щодо інвестування в акції публічних компаній США в умовах глобальної фінансової нестабільності60

3.1. Фактори, які необхідно враховувати при інвестуванні в акції60

3.2. Стратегії інвестування в акції в умовах глобальної фінансової нестабільності63

Висновки67

Список використаних джерел70

Додатки78

ВСТУП

Актуальність теми. Оцінка ефективності інвестування в акції публічних компаній США в умовах глобальної фінансової нестабільності є актуальною проблемою в сучасному світі. В умовах зростаючої конкуренції та непередбачуваності глобального ринку, дослідження ризиків та вигідності інвестування в акції публічних компаній США є важливим завданням для інвесторів, фінансових аналітиків та науковців. Попередні дослідження відомих зарубіжних та вітчизняних вчених, таких як Модільяні, Міллер, Блек та інші, внесли значний внесок у розвиток теорії портфельного інвестування, однак, у зв'язку зі змінами в глобальній економіці, виникають нові питання та проблеми, які потребують нових досліджень та розв'язань.

Мета і задачі дослідження. Метою даного дослідження є оцінка ефективності інвестування в акції публічних компаній США в умовах глобальної фінансової нестабільності з метою зрозуміти, які компанії є найбільш привабливими для інвестування, а також з'ясувати чинники, які впливають на ризики та вигідність інвестування в акції даного сектору.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні задачі:

1. Визначити основні принципи інвестування в акції.
2. Вивчити особливості інвестування в акції публічних компаній США
3. Дослідити вплив фінансової нестабільності на інвестиційну діяльність
4. Дослідити методи оцінки ефективності інвестування в акції
5. Провести аналіз фінансових показників публічних компаній США
6. Визначити вплив глобальної фінансової нестабільності на оцінку ефективності інвестування в акції публічних компаній США
7. Проаналізувати фактори, які необхідно враховувати при інвестуванні в акції
8. Навести стратегії інвестування в акції в умовах глобальної фінансової нестабільності

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес інвестування в акції публічних компаній США в умовах глобальної фінансової нестабільності. Предметом дослідження є оцінка ефективності цього інвестування на прикладі публічних компаній США.

Методи дослідження. Для досягнення мети роботи було використано наступні методи дослідження: аналіз наукової літератури, економіко-статистичний, метод порівняння.

Інформаційну базу дослідження становили положення законодавчих та нормативно-правових актів України з питань формування та реалізації інвестиційної діяльності, статистичні та аналітичні матеріали Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, відповідні монографії, наукові статті вітчизняних та зарубіжних вчених з питань інвестування в акції, ресурси Інтернет.

Отримані результати дослідження можуть мати важливе практичне значення для інвесторів та управлінців, які планують інвестувати в акції публічних компаній США в умовах глобальної фінансової нестабільності. Аналіз ефективності інвестування у певні компанії може допомогти зменшити ризики та збільшити прибутковість інвестицій.

Крім того, результати дослідження можуть стати важливим джерелом інформації для акціонерів компаній, аналітиків, урядових органів та дослідників, які цікавляться фінансовими ринками та ефективністю інвестицій. Подальші перспективні напрямки дослідження можуть включати розширення обсягів дослідження на інші країни та регіони, врахування впливу геополітичних та соціальних факторів на фінансові ринки, а також використання більш складних методів аналізу даних та моделювання.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що під час дослідження було здійснено конкретизацію та уточнення відомих положень з оцінки ефективності інвестування в акції публічних компаній в умовах глобальної фінансової нестабільності, що забезпечує більш точне й обґрунтоване розуміння даної проблеми.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТУВАННЯ В АКЦІЇ ПУБЛІЧНИХ КОМПАНІЙ США В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

1.1. Основні принципи інвестування в акції

Інвестування в акції є одним зі способів збільшення капіталу і доходів. Це процес придбання акцій підприємств з метою отримання прибутку в майбутньому. Проте, інвестування в акції має свої ризики, тому інвестор повинен мати чіткий план і стратегію. Під час аналізу ефективності різних видів активів для формування портфеля інвестицій, включаючи цінні папери, що забезпечені нерухомістю, облігації, банківське золото, готівку в іноземній валюті та акції, було встановлено, що різниця між цими видами активів не є значною протягом тривалого періоду. Однак, в довгостроковій перспективі акції провідних американських корпорацій виявилися більш дохідними. Наприклад, протягом останніх 80 років, дохідність акцій провідних американських корпорацій склала 7,71%, що на 3-4% вище, ніж дохідність корпоративних облігацій та довгострокових інвестицій в банківське золото у доларах США. Варто відзначити, що ризик з вкладенням у акції є більш значним [33].

У ситуації, коли загальний рівень доходності активів не є дуже високим і різниця між рівнем доходності різних видів активів не є значною, постає питання щодо підвищення ефективності інвестування в наявні активи. Один зі способів досягнення цього полягає у використанні фінансового важеля, як це показано у дослідженні [34]. Індивідуальні інвестори не можуть використовувати фінансовий важіль, але інвестиційні фонди мають таку можливість.

Сьогодні існують різні методики та критерії, за якими інвестори оцінюють можливість вкласти свої гроші в компанії. Навіть ті, хто не має досвіду в інвестуванні, знають загальні поняття про акції та інвестиції,

оскільки фондовий ринок має довгу історію та багато експертів розробили свої власні підходи до інвестування. Однак, ринок все ще має багато хитрощів та підводних каменів, які можуть чекати як на новачків, так і на досвідчених інвесторів. В даній роботі буде проведений аналіз та надано власне розуміння основних принципів інвестування в акції та знайдено оптимальний варіант для інвестування. Перш за все, важливо розуміти поняття та особливості акції як цінного паперу.

Акція є одним з найбільш поширених видів цінних паперів на фондовому ринку. Вона представляє собою пайовий цінний папір, що дає його власникові право на участь в капіталі акціонерного товариства. Акція є титулом власності на певну частку активів компанії, які не пов'язані з конкретною споживчою вартістю. Власник акції має право на отримання дивідендів, право на управління акціонерним товариством, а також право на отримання частини майна компанії у разі її ліквідації [30].

Поняття акції було визначено у законодавстві України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». Згідно з цим законом, акція є іменним цінним папером, який засвідчує майнові права його власника (акціонера) на частку активів акціонерного товариства [53]. Ці майнові права включають право на отримання дивідендів, право на управління компанією, а також право на отримання частини майна у разі ліквідації компанії. Крім того, акція може передбачати і немайнові права, що визначаються Цивільним кодексом України та законом про акціонерні товариства.

Емітент відповідає за визначення розміру свого статутного капіталу та його розподіл на рівні частки. Однак, він мусить дотримуватися законодавчих обмежень, що стосуються мінімальних розмірів статутного фонду. Власник акцій має право на власність над майном, грошовими засобами, цінними паперами, а також правами власності над майновими та немайновими активами емітента. Крім того, він отримує пропорційну частку вище перерахованої власності емітента, що була ним накопичена у процесі господарської діяльності.

Головна мета випуску акцій полягає в тому, щоб забезпечити підприємство стартовим капіталом для його запуску та залучити додаткові грошові кошти під час його функціонування. Крім того, акції можуть використовуватися для обміну з іншими підприємствами.

Доходи від операцій з акціями можуть бути забезпечені через дивідендні виплати, підвищення ринкової вартості цінних паперів та збільшення кількості акцій в результаті їх дроблення (спліту).

Інвестування в акції є важливою складовою портфеля будь-якого інвестора. Щоб зробити успішні інвестиції в акції, необхідно ретельно вивчити економічне середовище, в якому діє компанія, в яку інвестують. Дослідження економічного середовища можна розглядати як один з принципів інвестування в акції.

Економічне середовище включає в себе чотири складові: інвестиційний клімат, інвестиційну політику, інвестиційну привабливість та інвестиційний потенціал [46].

Інвестиційний клімат відображає загальну атмосферу, яка створюється у державі для інвестування грошей в різні проекти та компанії. Цей показник відображає рівень стабільності, законодавчої бази та ділової активності в державі. Якщо інвестиційний клімат сприятливий, то інвестори будуть більш зацікавлені в інвестуванні в акції відповідних компаній. В таблиці 1.1 наведено аналіз факторів інвестиційного клімату та їх впливу на інвестування в акції.

Таблиця 1.1. Фактори інвестиційного клімату

Фактори	Ознаки	Вплив на інвестування в акції
1	2	3
1.Організаційно-правовий фактор	- рівень інвестиційного менеджменту на рівні правоохоронних органів. - ефективна правова база.	Регулювання діяльності компаній та захист прав інвесторів
2.Політичний фактор	- стабільна політична ситуація. - рівень довіри населення до уряду.	Стабільність політичного режиму та наявність сприятливої інвестиційної політики

Продовження таблиці 1.1

1	2	3
3.Економічний фактор	- стан розвитку економіки країни; - динаміка росту ВВП; - обсяги внутрішнього та зовнішнього боргу; - ступінь тіньової економіки.	Рівень економічного розвитку та потенціал ринку
4.Характеристика потенціалу країни	- присутність земельних, трудових, науково технічних, енергетичних ресурсів тощо.	Розуміння ризиків та можливостей, пов'язаних з інвестуванням в конкретній країні
5.Фінансовий фактор	- бюджетна рентабельність; - розмір процентної ставки за кредитом. - сума вкладів на особу.	Стан фінансової системи та наявність фінансових інструментів
6.Соціально-культурний фактор	- рівень забезпеченості людей; - житлові умови; - охорона здоров'я та рівень медичного обслуговування; - рівень злочинності; - стан соціального захисту населення; - дотримання усіх прав людини.	Культурні та соціальні тенденції, які можуть вплинути на бізнес-середовище
7.Міжнародні відносини	- міжнародний імідж країни; - співпраця з інтернаціональними організаціями; - дотримання звичаїв і конвенційних норм і правил.	Ступінь міжнародного співробітництва та розуміння ризиків, пов'язаних з інвестуванням в іноземні компанії
8. Розвиток ринкової економіки	- рівень конкуренції між компаніями. - рівень інфляції у країні; - стан ринку збуту;	Стан ринкових відносин та можливість отримати прибуток на ринку
9. Загальні умови господарювання	- екологічна безпека; - ступінь амортизації основних засобів. - розвиток галузей матеріального виробництва;	Кон'юнктура ринку та загальна ситуація в економіці країни

Джерело: складено автором на основі даних [32]

У літературі з економіки використовуються різні підходи для оцінки інвестиційної привабливості національної економіки, в залежності від мети дослідження та кількості факторів, що розглядаються [52]. Два таких підходи включають універсальну методологію, яка дозволяє оцінити поточну ситуацію та можливості розвитку у майбутньому, і спеціалізовані методи для порівняльного аналізу інвестиційного середовища в країнах з перехідною економікою. Оцінка включає в себе багато факторів, таких як моніторинг макроекономічних показників, ризик несплати товарів, дивідендний ризик,

ризик конфіскації, націоналізації, та експропріації майна, індекс заборгованості, оцінка національної кредитоспроможності, політика у сфері міжнародних облігацій та банківських активів. Оцінка інвестиційного середовища є важливою для розвитку нових можливостей для іноземних організацій у країнах з перехідною економікою.

На міжнародному рівні результати реалізації інвестиційних проектів країн та економічного розвитку суб'єкта, інвестиційна привабливість країн, регіонів та підприємств оцінюються трьома провідними світовими рейтинговими агенціями: Moody's, Standard & Poor's (S&P) та Fitch.

Відповідно до Звіту про світові інвестиції за 2022 рік найпривабливішими країнами для інвестування були США, Японія, Південна Корея, Сінгапур, Китай, Німеччина [24]. Є кілька причин чому саме ці країни вважаються найбільш привабливими для інвестування. По-перше, більшість з цих країн має розвинену економіку та стабільну політичну ситуацію, що зменшує ризик для інвесторів. По-друге, ці країни мають великі ринки з високим рівнем споживання та забезпечують доступ до широкого кола клієнтів. По-третє, у більшості з цих країн є сильна науково-технічна база, що сприяє інноваціям та розвитку нових технологій. Окрім цього, уряди цих країн сприяють бізнесу, знижуючи податки, надаючи пільги та стимулюючи інвестиції.

Інвестиційна політика відображає наявність різних інвестиційних заходів та стимулів, які держава надає для розвитку інвестиційної діяльності. Цей показник відображає наявність пільг, кредитів, фінансових заходів для компаній, які працюють у різних галузях. Оцінка інвестиційної політики при дослідженні економічного середовища під час інвестування в акції є важливою складовою процесу прийняття рішень інвестором. У сучасних умовах ця політика складається з ряду взаємопов'язаних підсистем, які впливають на відповідність інвестиційної політики вимогам економічного середовища [36].

Рівень прийняття рішень визначає рівень впливу інвестиційної політики на економіку. Глобальний рівень пов'язаний з макроекономічними

тенденціями у світі, національний – з економікою країни, мезоекономічний – з розвитком окремих секторів економіки, регіональний – з економікою регіону, мікроекономічний – з діяльністю окремих підприємств.

Форма власності на капітал визначає залежність власника капіталу від діяльності підприємства. Транснаціональна форма власності передбачає іноземну власність над капіталом, інституційна та корпоративна – вітчизняну, індивідуальна приватна – власну.

Мета інвестування може бути стратегічною комерційною, яка пов'язана з отриманням прибутку від інвестування, стратегічною некомерційною, яка має на меті досягнення певної соціальної мети, або портфельною, яка залежить від власних інвестиційних цілей та ризиків.

Суб'єкт інвестування може бути будь-якою організацією, яка має потенціал для отримання прибутку від інвестування. Товаровиробники, інфраструктура, некомерційні організації та фінансовий ринок є прикладами суб'єктів інвестування.

Переважний вид ефекту, що досягається в результаті інвестування, може бути економічним, соціальним, екологічним чи інформаційним. Економічний ефект включає отримання прибутку, збільшення виробничої потужності та розширення ринку збуту. Соціальний ефект може включати покращення якості життя та забезпечення нових робочих місць. Екологічний ефект включає зменшення впливу на довкілля, а інформаційний ефект – забезпечення додаткової інформації для прийняття рішення.

Інвестиційна привабливість відображає наявність високою рівня фінансової активності, що підвищує попит на акції відповідних компаній та сприяє зростанню їх цін.

На заході досить розповсюджена є метод рейтингової оцінки. Найбільш популярними є: Fortune 500, Global 1000, BusinessWeek 1000. Вони оцінюють інвестиційну привабливість, виходячи з фінансового-господарських показників підприємств: об'єми доходів, прибутків, активів; ефективність

інвестицій; збільшення прибутків, доходів, працівників; рівень ринкової вартості компанії.

Рой Р. Нойбергер вважав, що для інвесторів важливо вивчати керівництво компанії, лідерів, їхні послужні списки та їхні цілі. Він сказав, що інвесторам може бути корисно перевірити реальні активи компанії та готівку, що стоїть за кожною акцією [1].

Аналіз фінансової звітності компанії – це процес оцінки фінансової стійкості та продуктивності компанії на основі даних, наданих у фінансових звітах. Цей аналіз може допомогти інвесторам прийняти розумне рішення про інвестування в акції компанії. Один з ключових принципів інвестування в акції – це ретельний аналіз фінансової звітності компанії. За допомогою цього аналізу досліджується фінансова стійкість компанії, її поточні та майбутні можливості для зростання, прибутковість компанії, її конкурентна позиція на ринку.

Один з ключових аспектів, на який звертають увагу інвестори, є фінансова стійкість компанії. Це включає не тільки наявність достатніх фінансових ресурсів, але й здатність компанії погашати свої зобов'язання та зберігати достатній рівень ліквідності. Аналіз фінансової звітності, зокрема звіт про стан фінансового стану, може допомогти інвесторам оцінити фінансову стійкість компанії. Кадрова, маркетингова, інвестиційна, управлінська, техніко-технологічна та виробнича стійкість є складовими фінансової стійкості компанії [39]. Кожен з цих елементів може впливати на фінансову стійкість компанії окремо та узагалі.

Кадрова стійкість – означає, що компанія має досвідчений та згуртований персонал, який може ефективно працювати разом. Це допомагає уникнути перерв у виробництві та знизити витрати на підготовку нових співробітників. Маркетингова стійкість – означає, що компанія має добре розроблену стратегію маркетингу та продажу своїх товарів та послуг. Це дозволяє компанії зберігати свої ринкові позиції та стабільність доходів. Інвестиційна стійкість – означає, що компанія має стабільний потік інвестицій,

який дозволяє розвиватися та розширюватися. Це також може допомогти зменшити ризик банкрутства компанії. Управлінська стійкість – означає, що компанія має досвідчене та ефективне керівництво, яке може ефективно реагувати на зміни на ринку та управляти ризиками. Техніко-технологічна стійкість – означає, що компанія має стабільну технічну базу та використовує ефективні технології, які дозволяють зменшити витрати та підвищити якість продукції. Виробнича стійкість – означає, що компанія має стабільний та ефективний виробничий процес, який забезпечує стабільність якості продукції та відповідність стандартам. Вона також включає в себе налагоджену логістику та ефективний контроль якості продукції. Це дозволяє компанії ефективно виконувати замовлення та зберігати свої ринкові позиції. Взаємодія між цими складовими фінансової стійкості може забезпечити компанії стабільний та стійкий розвиток. Недоліки в будь-якій з цих складових можуть призвести до зниження фінансової стійкості компанії та підвищення ризику банкрутства.

Звіти фінансової звітності надають інвесторам важливу інформацію для прийняття рішення про інвестування в акції компанії. Детальніше, релевантна інформація для інвестування в акції за кожною формою фінансової звітності наведені в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2. Форми основних компонентів фінансової звітності

Форма фінансової звітності	Релевантна інформація для інвестування в акції
1	2
Форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»	Баланс показує активи, пасиви та капітал компанії на певний момент часу. Інвестори можуть оцінити рівень ліквідності та фінансової стійкості компанії за допомогою балансу. Наприклад, великий запас грошей на балансі може свідчити про фінансову стійкість компанії, але також може вказувати на неефективне використання грошових ресурсів.
Форма № 2 «Звіт про фінансові результати»	Цей звіт показує доходи, витрати та прибуток компанії за період. Інвестори можуть оцінити фінансові результати компанії та її потенціал для збільшення прибутку в майбутньому. Наприклад, великий ріст прибутку може свідчити про ефективне управління компанією, але також може бути результатом одноразових операцій, які можуть не повторитися в майбутньому.

Продовження таблиці 1.2

1	2
Форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів»	Цей звіт показує грошовий потік та зміни в касовій позиції компанії за період. Інвестори можуть оцінити, наскільки ефективно компанія управляє своїми грошовими ресурсами та чи є достатньо грошових ресурсів для фінансування майбутніх проектів.
Форма № 4 «Звіт про власний капітал»	Цей звіт показує зміни в капіталі компанії за період. Інвестори можуть оцінити, як компанія фінансує свої діяльності та чи є достатньо капіталу для здійснення майбутніх інвестицій. Також, інвестори можуть оцінити, чи є компанія готовою до прийняття додаткового капіталу, що може вплинути на вартість акцій компанії.
Форма № 5 Примітки до звітності	У примітках до звітності компанія може надати додаткову інформацію про свої фінансові результати, стан активів та інші аспекти своєї діяльності. Інвестори можуть використовувати цю інформацію для отримання більш детального розуміння та оцінки фінансового стану компанії.

Джерело: складено автором на основі даних [51]

Іншим важливим фактором, на який звертають увагу інвестори, є можливості компанії для зростання. Інвестори оцінюють рівень інвестицій компанії в дослідження та розвиток, а також її потенційні можливості для розширення бізнесу. Аналіз фінансової звітності, зокрема звіт про прибуток та збитки, може надати інформацію про поточні та майбутні можливості компанії для зростання. Прибутковість компанії є ще одним важливим аспектом, на який звертають увагу інвестори. Інвестори оцінюють рентабельність компанії та її здатність генерувати прибутки в майбутньому. Аналіз фінансової звітності, зокрема звіт про прибуток та збитки та звіт про грошовий потік, може надати інформацію про прибутковість компанії. Інвесторам також важливо оцінити ефективність використання капіталу та вартість акцій компанії. Це можна зробити шляхом аналізу фінансових показників, таких як рентабельність активів, рентабельність власного капіталу та рентабельність продажів [55]. Нарешті, інвестори оцінюють конкурентну позицію компанії на ринку. Це включає аналіз ринкової частки компанії, її позицію відносно конкурентів та інші фактори, що впливають на її здатність конкурувати на ринку. Аналіз фінансової звітності, зокрема звіт про стан фінансового стану та

звіт про прибуток та збитки, може допомогти інвесторам оцінити конкурентну позицію компанії на ринку.

Ризик-менеджмент є одним з основних принципів інвестування в акції. Інвестування в акції є одним з найбільш ризикованих видів інвестицій, оскільки вартість акцій може коливатися і залежати від багатьох факторів. Найбільш поширені ризики, які можуть виникнути при інвестуванні в акції наведені в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3. Ризики при інвестуванні в акції

Вид ризику	Характеристика
Ринковий ризик	Цей тип ризику пов'язаний зі змінами в загальному ринковому середовищі. Якщо ринок зазнає змін або погіршується, це може привести до зниження цін на акції.
Фірмовий ризик	Це пов'язано зі здоров'ям компанії, у яку інвестується. Наприклад, незважаючи на добру фінансову репутацію компанії, зміни в її діловій стратегії, негативні новини про керівництво компанії або зміна умов ринку можуть привести до зниження ціни акцій.
Фінансовий ризик	Цей тип ризику пов'язаний зі змінами в фінансовому стані компанії. Якщо компанія має проблеми зі здійсненням операцій або платежів, це може вплинути на її фінансовий стан та ціну акцій.
Ліквідний ризик	Це пов'язано з можливістю продажу акцій за ринковою ціною в необхідний момент. Якщо на ринку недостатньо попиту на акції, це може призвести до зниження їх ціни.
Інтерес до акцій	Це пов'язано зі зміною інтересів та настроїв інвесторів. Якщо інтерес до акцій компанії знижується, це може призвести до зниження ціни акцій.
Валютний ризик	Цей тип ризику пов'язаний зі змінами в курсах валют, у яких ведеться торгівля акціями. Наприклад, якщо компанія знаходиться за межами країни, де проводяться торги, то зміни в курсі валют можуть вплинути на її прибутки та відображення ціни акцій.
Політичний ризик	Цей тип ризику пов'язаний зі змінами в політичній ситуації у країні, де знаходиться компанія. Наприклад, введення нових законів, зміна уряду або війна можуть вплинути на діяльність компанії та її ціну акцій.
Економічний ризик	Цей тип ризику пов'язаний зі змінами в економіці країни. Якщо економіка зазнає змін або погіршується, це може вплинути на діяльність компанії та її ціну акцій.
Ризик відсутності дивідендів	Це пов'язано з можливістю компанії не виплачувати дивіденди або їх зниження. Це може вплинути на інтерес інвесторів до акцій та їх ціну.
Технологічний ризик	Цей тип ризику пов'язаний зі змінами в технологіях та ринкових тенденціях. Якщо компанія не може пристосуватися до нових технологій або ринкових тенденцій, це може вплинути на її діяльність та ціну акцій.

Джерело: складено автором на основі даних [47]

Ризик-менеджмент включає в себе ряд дій, спрямованих на зменшення ризику втрати капіталу та забезпечення стабільного доходу для інвесторів. Цей принцип передбачає використання різних стратегій та інструментів для зменшення ризику та мінімізації впливу негативних факторів на інвестиції. Модель ризик-менеджменту міжнародних інвестиційних проектів передбачає, що під час інвестування в закордонні проекти важливо не тільки враховувати можливі переваги, але й розуміти й управляти ризиками, які пов'язані з такими інвестиціями. [37].

Перший етап моделі полягає в ідентифікації можливих ризиків, що пов'язані з інвестиційним проектом. Для цього потрібно провести аналіз всіх можливих факторів, які можуть вплинути на проект. Наприклад, політична стабільність країни, де знаходиться проект, ступінь ризику війни, правова система, інфраструктура, фінансова стабільність тощо. Другий етап передбачає аналіз та оцінку ризиків. Необхідно оцінити імовірність виникнення кожного з ідентифікованих ризиків та їх вплив на проект. Для цього можна використовувати різні методи оцінки ризиків, такі як SWOT-аналіз, аналіз PESTLE, ризик-аналіз тощо. На останньому етапі передбачається розробка стратегії та тактики управління ризиками. Це означає, що треба розробити план дій, який допоможе зменшити вплив ризиків та забезпечити успішне виконання проекту. Наприклад, можна розглянути можливість створення резервних фондів, використання страхових продуктів, переговорів з державними органами для зменшення ризиків, визначення стратегії диверсифікації інвестицій та інші заходи.

Диверсифікація портфеля – це принцип інвестування в акції, який полягає в тому, щоб розподілити свої інвестиції між різними компаніями та галузями, з метою зниження ризику втрати грошей. Цей принцип є дуже важливим для будь-якого інвестора, який прагне максимізувати свій прибуток та знизити ризик втрати. Диверсифікація портфеля означає, що інвестор не розміщує всі свої кошти в одну компанію або в одну галузь. Натомість, він інвестує у різні компанії з різних галузей. Це дозволяє знизити ризик, що в разі

неуспіху однієї компанії, інвестор втратить всі свої кошти. Замість цього, якщо одна компанія не дає прибутку, то прибуток від інших компаній може відшкодувати втрати. Однією з причин є різноманітність інвестиційних активів. На ринку існує безліч різних видів інвестиційних активів, таких як акції, облігації, фонди, валюта, товари, нерухомість тощо. Кожен з цих видів має свої особливості, циклічність та ступінь ризику. Диверсифікація портфеля дозволяє розподілити інвестиції між різними видами активів з метою зменшення ризику та збільшення доходу [29]. Наступною причиною є ризики та несприятливі економічні події. Ринок фінансових інструментів дуже чутливий до змін у світовій економіці, політиці, технологіях та інших чинниках. Наприклад, економічна рецесія може спричинити значний спад на фондовому ринку, тоді як ціни на деякі товари можуть зрости. Диверсифікація портфеля дозволяє розподілити ризики між різними видами активів та зменшити вплив несприятливих економічних подій. Третя причина диверсифікації полягає в можливості збільшення потенційного доходу портфеля. Диверсифікація може допомогти інвестору збільшити потенційний дохід свого портфеля, оскільки деякі активи можуть заробляти більше, ніж інші в певний період часу. Інвестор може збільшити потенційний дохід свого портфеля, розподіливши свої інвестиції між різними активами.

Отже, основні принципи інвестування в акції включають диверсифікацію портфеля, аналіз фінансової звітності компанії, аналіз економічного середовища та ризик-менеджмент. Диверсифікація допомагає зменшити ризик інвестування, розподіляючи кошти між різними компаніями та галузями. Аналіз фінансової звітності дозволяє інвестору зрозуміти фінансовий стан компанії, її потенціал для зростання та рентабельність. Аналіз економічного середовища допомагає зрозуміти загальні тенденції у галузі та визначити, як компанія може відповісти на зміни. Ризик-менеджмент передбачає контроль за ризиками та прийняття заходів для зменшення негативного впливу ризиків на інвестиції. Застосування цих принципів допомагає інвесторам зробити обґрунтовані та вигідні інвестиції в акції.

1.2. Особливості інвестування в акції публічних компаній США

Економіка США розвинена, а її інвестиційний клімат привабливий і сприятливий. Згідно зі статистикою, країна займає перше місце у світі за обсягами притоку іноземного капіталу (близько 20%). США активно привертає іноземних інвесторів, застосовуючи політику максимального стимулювання їхніх інвестицій, але контролює їхню діяльність у найбільш чутливих секторах економіки [35].

У США державна інвестиційна політика спрямована на залучення інвестицій як для американських, так і для зарубіжних компаній. Країна знаходиться на першому місці за обсягами залучення іноземного капіталу в свою економіку. Для максимального стимулювання іноземних інвесторів США дотримує політики, яка залишає за собою право контролю за інвестиціями в найбільш чутливих секторах економіки. Регулювання питань іноземних інвестицій здійснюється на федеральному та штатному рівнях. Загальні вимоги встановлюються на федеральному рівні, а конкретні приписи щодо участі іноземних інвесторів у проектах – на рівні штатів. Кожен штат самостійно проводить роботу по залученню іноземних інвестицій на основі довгострокових та короткострокових програм, розроблених з урахуванням місцевого законодавства [28].

Іноземні інвестиції є важливим джерелом капіталу для розвитку економіки США. Проте, їх залучення та регулювання має бути об'єктивним та ефективним. Правове регулювання іноземних інвестицій у США є складним та різноманітним процесом, який включає різні законодавчі акти та документи.

Одним з найважливіших законів є Комплексний закон про торгівлю і конкуренцію 1988 року, який надає право Президенту США забороняти або припиняти злиття та придбання активів, якщо є підстави вважати, що можливий іноземний контроль може загрожувати національній безпеці. Це право охоплює і припинення права власності на об'єкти вже здійсненої інвестиційної діяльності. Крім того, правом США встановлені обмеження,

пов'язані з придбанням активів іноземними особами у різних галузях економіки [42].

Найбільші обмеження для іноземних осіб передбачені в ядерній енергетиці та морському судноплавстві. Обмеження на здійснення прямих іноземних інвестицій зазвичай стосуються граничного розміру часток іноземних інвесторів у статутних капіталах комерційних організацій, або заборон на здійснення цієї діяльності.

Багато що робиться для залучення іноземних інвестицій на рівні штатів, між якими навіть існує своєрідна конкуренція зі створення більш привабливих умов для іноземних інвесторів.

Основна перевага інвестування в акції публічної компанії США полягає у тому, що ці компанії зазвичай мають високий рівень ліквідності, тобто акції можна легко купити та продати на фондовій біржі. Крім того, компанії зі США мають дуже розвинену систему регулювання, що забезпечує високий рівень прозорості та відкритості в їх діяльності. Це знижує ризики для інвесторів та забезпечує їм більш точну інформацію про компанію та її фінансові результати. США надають різні інвестиційні стимули, що роблять її однією з найпривабливіших країн для інвесторів. Приклади таких стимулів та їх вплив на інвестування в акції наведені в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4. Інвестиційні стимули в США

Інвестиційні стимули США	Вплив на інвестування в акції
Скорочений термін амортизації при здійсненні науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт	Збільшення прибутку за рахунок зменшення податків на прибуток компанії
Підтримка інновацій	Підвищення конкурентоспроможності компанії та збільшення доходів
100 % інвестиційний податковий кредит в енергетичній галузі	Зниження податкових витрат та збільшення можливостей для інвестування в енергетичні компанії
Знижка з податку на прибуток на інвестиції в науково-дослідні, дослідно-конструкторські роботи	Збільшення прибутку за рахунок зменшення податків на прибуток компанії
Податкові знижки на приріст інвестицій	Сприяння збільшенню обсягів інвестицій та розширенню бізнесу
Чітка система захисту прав інвестора	Збільшення довіри до компаній та підвищення інвестиційної активності

Джерело: складено автором на основі даних [49]

Публічні компанії є важливим елементом бізнесу та економіки в багатьох країнах світу. Основна мета публічних компаній полягає в тому, щоб забезпечити населенню деякі основні послуги, які можуть бути складні для приватних компаній, а також забезпечити захист стратегічних галузей економіки [54].

У багатьох країнах, державні компанії забезпечують постачання води, електроенергії, газу, транспортні послуги та інші основні послуги. Ці компанії можуть бути націоналізовані з метою забезпечення стабільності та надійності в постачанні цих послуг населенню. Наприклад, у багатьох країнах Європи, держава контролює головні транспортні компанії та залізничний транспорт, щоб забезпечити ефективність та якість послуг.

В США публічні компанії класифікуються в залежності від їх ринкової капіталізації – це сума вартості всіх їх вільних на ринку акцій. Ця класифікація визначається в основному на основі розміру компанії та її потенційного ризику та доходу. Приклади кожного типу компаній наведені в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5. Типи публічних компаній в США

Тип компаній	Приклади	Особливості інвестування
Блакитні фішки	Apple, Boeing, Caterpillar, Coca-Cola, IBM, Goldman Sachs, Exxon Mobil, Intel, McDonald's, Microsoft, Nike, Visa, Walmart, Walt Disney	Стабільність, низький ризик, низький потенціал доходу
Компанії з середньою капіталізацією	Chipotle Mexican Grill, Under Armour, Zillow Group, United States Steel Corp., Silicon Laboratories Inc.	Потенціал для зростання, середній ризик
Компанії з малою капіталізацією	Inphi Corporation (IPHI), Planet Fitness Inc. (PLNT), ShotSpotter Inc. (SSTI), Quanterix Corporation (QTRX), Calithera Biosciences Inc. (CALA)	Високий ризик, високий потенціал доходу
Дрібні акціонерні товариства	Zomedica Corp (ZOM), Sundial Growers Inc. (SNDL), Ocugen Inc. (OCGN)	Дуже високий ризик, високий потенціал доходу

Джерело: складено автором на основі даних [2, 18, 3]

Компанії "блакитні фішки" – це великі, стабільні та надійні компанії, які давно вже відомі на ринку та мають високу капіталізацію. Вони зазвичай належать до лідерів своїх галузей та мають довгі та стійкі рекорди фінансової

стабільності та успіху. Такі компанії зазвичай залучають інвесторів, які шукають довгострокові та надійні інвестиції зі стабільним доходом, а не швидкий прибуток [2].

Ось три основні аспекти для аналізу того, чи можна вважати компанію "блакитною фішкою":

- Відомість: ці компанії (відносно) добре відомі широкому загалу або інвесторам, і часто вважаються "домашніми".
- Надійні: ці акції є відносно безпечними інвестиціями, оскільки вони, як правило, демонструють відносно хороші результати в періоди економічних бумів і спадів. Фінанси компанії також стабільні.
- Визнані: ці акції часто входять до основних індексів фондового ринку, як у США, так і в інші світові індекси. Само собою зрозуміло, що ці компанії працюють роками, а часто й десятиліттями.

Основною ознакою компанії "блакитної фішки" є її домінування у певному секторі завдяки великій частці ринку та добре впізнаваному бренду.

Інвестиції в акції "блакитних фішок" вважаються (одним з) найбезпечніших варіантів для інвесторів завдяки домінуючим ринковим позиціям компаній, ринковій капіталізації, розміру, фінансовому стану та надійній репутації. Ці акції також часто пропонують стабільний прибуток, стабільне зростання прибутку (темпи зміни), стабільні дивідендні виплати, а іноді навіть стабільне зростання дивідендів. Деякі з найкращих акцій "блакитних фішок" мають тривалий досвід виплати дивідендів інвесторам.

Компанії з середньою капіталізацією – це компанії середнього розміру, які мають ринкову капіталізацію від 2 мільярдів до 10 мільярдів доларів. Вони зазвичай менш відомі та менш стабільні, ніж компанії "блакитні фішки", але мають високий потенціал росту та прибутковості. Інвестори, які шукають інвестиції з більшим потенціалом доходності, можуть звернути увагу на компанії з середньою капіталізацією.

Компанії з малою капіталізацією – компанія, капіталізація якої становить приблизно від 300 до 2 мільярдів доларів США. Компанії з малою

капіталізацією часто є молодими компаніями. Вони, як правило, мають значний потенціал зростання, але вони також, як правило, менш стабільні, ніж їхні великі, більш усталені однолітки. Часто вони збиткові [3].

З часом ціни на акції малої капіталізації стають більш мінливими, ніж у великих компаній, а вартість акцій коливається більш різко. Але, загалом, чим довший період оцінювання, тим більша ймовірність того, що акції малої капіталізації перевершать акції великої капіталізації.

Дрібні акціонерні товариства – компаній, які торгуються на фондовій біржі за дуже низькі ціни – зазвичай менше 1 долара за акцію. Ці компанії мають невелику ринкову капіталізацію та є дуже ризикованими для інвесторів. Вони часто мають невелику історію на ринку або знаходяться в початковій стадії розвитку. Часто ці компанії мають низьку ліквідність, тобто велику різницю між ціною купівлі та продажу, тому їх важко продати за вигідною ціною. Інвестори, які інвестують у дрібні акціонерні товариства, повинні бути готові до високого ризику та збитків, а також відповідно докладати зусиль для аналізу цих компаній та їхніх фундаментальних показників, щоб зрозуміти, чи є вони потенційно вигідними інвестиціями.

Акції, які зазвичай торгуються по 5 доларів за акцію або менше. Володіти ними може бути ризиковано, оскільки вони мають низьку ліквідність і торгують здебільшого поза біржою (OTC), несучи вищі витрати на торгівлю.

Акції публічних компаній можуть бути придбані та продані на різних ринках у США. Два найбільш відомих ринки акцій в США – це New York Stock Exchange (NYSE) та NASDAQ [14]. Однак, є й інші ринки, на яких можуть торгуватися акції публічних компаній.

NYSE є найбільшим та найстарішим ринком акцій у США. Він заснований у 1792 році та має штаб-квартиру в Нью-Йорку [21]. На NYSE торгуються акції більш ніж 2,8 тисяч компаній, включаючи такі відомі бренди, як Coca-Cola, Walmart та Apple. NYSE відомий своєю традиційною методикою торгівлі, де угоди здійснюються на підставі пропозицій (bid) та запитів (ask)

на певну кількість акцій. На NYSE також діє регуляторна служба, яка забезпечує дотримання правил та норм у торгівлі акціями.

NASDAQ є другим за величиною ринком акцій у США. Він був створений у 1971 році та має штаб-квартиру в Нью-Йорку [5]. На NASDAQ торгуються більш ніж 3,3 тисячі компаній, серед яких такі відомі бренди, як Amazon, Facebook та Microsoft. NASDAQ відомий своєю електронною платформою торгівлі, де угоди здійснюються шляхом взаємодії покупців та продавців на електронній платформі. На NASDAQ також діє регуляторна служба, яка забезпечує дотримання правил та норм у торгівлі акціями. Основними конкурентами щодо грошових акцій у США є Cboe, ICE, MIAX, The Investors Exchange, а також нещодавно запущеними Members Exchange і Long Term Stock Exchange [16].

Деякі інші менші біржі існують залежно від міста, у якому вони розташовані.

- Бостонська фондова біржа (BSE): складається з Бостонської біржі акцій (BEX) і Бостонської біржі опціонів (BOX) і була придбана Nasdaq у 2007 році.
- Біржа опціонів Cboe (Cboe)
- Чиказька торгова біржа (CBOT): належить і управляється CME Group Inc.
- Чиказька товарна біржа (CME): належить і контролюється CME Group Inc.
- Чиказька фондова біржа (CHX)
- Міжнародна біржа цінних паперів (ISE): включає біржу опціонів ISE та фондову біржу ISE
- Фондова біржа Маямі (MS4X)
- Національна фондова біржа (NSX)
- Філадельфійська фондова біржа (PHLX)

Є також ринок OTC (over-the-counter), де торгуються акції компаній, які не зареєстровані на біржах. Цей ринок не має централізованої торгової платформи і він є менш регульованим, ніж NYSE та NASDAQ. OTC Markets

Group управляє декількома ринками ОТС, включаючи ОТСQХ, ОТСQВ та Pink Sheets.

Крім того, багато іноземних компаній, які не є зареєстрованими в США, можуть торгувати на американських біржах в формі депозитарних розписок (ADR). ADR дозволяють інвесторам торгувати акціями компаній, які не знаходяться в США, без необхідності прямого доступу до іноземної біржі.

Отже, за розміром ринкової капіталізації компаній на фондовому ринку США зазвичай виділяються чотири типи публічних компаній: компанії "блакитні фішки", компанії з середньою капіталізацією, компанії з малою капіталізацією та дрібні акціонерні товариства. Кожен з цих типів має свої особливості інвестування, що можуть вплинути на прибутковість та ризик інвестицій. Компанії "блакитні фішки" є надійними та стабільними, що зазвичай мають високі дивідендні виплати. Їх акції часто продаються за високою ціною, тому для інвесторів, які шукають стабільність та безпеку, акції компаній "блакитні фішки" можуть бути відповідним вибором. Компанії з середньою капіталізацією зазвичай мають більшу потенційну дохідність, ніж компанії "блакитні фішки", але менші ризики, ніж у компаній з малою капіталізацією та дрібних акціонерних товариств. Інвестування в акції компаній з середньою капіталізацією може бути відповідним вибором для інвесторів, які шукають більшу дохідність за помірних ризиків. Компанії з малою капіталізацією можуть мати великий потенціал для зростання, але існують значні ризики, пов'язані з їх меншою стабільністю та меншою ліквідністю на ринку. Інвестування в акції компанії з малою капіталізацією може бути відповідним вибором для інвесторів, які готові прийняти більші ризики за більшою можливістю на високу дохідність. Дрібні акціонерні товариства мають низьку ціну акцій та низьку ринкову капіталізацію, що може залучати інвесторів з низькими фінансовими можливостями. Однак, інвестування в акції дрібних акціонерних товариств може бути дуже ризиковане, оскільки такі компанії мають меншу стабільність.

1.3. Вплив фінансової нестабільності на інвестиційну діяльність

Фінансова нестабільність є серйозною загрозою для інвестиційної діяльності в будь-якій економіці. Це може призвести до значного зменшення обсягів та рентабельності інвестицій, втрати довіри інвесторів до фінансових ринків та зниження інвестиційного клімату в цілому.

І. Фішер в своєму класичному поясненні фінансової нестабільності стверджує, що це явище сильно корелює з макроекономічними циклами і, зокрема, з динамікою сукупної заборгованості в економіці. Боргова дефляція виникає тоді, коли надмірний рівень заборгованості в економіці приводить до прориву боргової бульбашки. Ліквідація приватного боргу призводить до падіння цін активів, скорочення депозитів і кредитів, уповільнення швидкості обігу грошей, падіння прибутку підприємств і банкрутства, що підсилює нестабільність фінансової системи через цикли зворотного зв'язку [65].

У 1970-х роках Хаймен Філіп Мінські розробив модель економічного циклу, що називається "гіпотеза фінансової нестабільності". Ця гіпотеза розвиває теорію І. Фішера, пояснюючи, як формуються і прориваються "кредитні бульбашки", а теорія боргової дефляції пояснює економічний ефект їх прориву. Основним механізмом, що приводить економіку до фінансової кризи, є накопичення надмірної приватної заборгованості в економіці. Мінські виділив три типи запозичень, які сприяють накопиченню заборгованості в економіці: забезпечене фінансування, спекулятивне фінансування і Понці-фінансування. Чим довше економіка перебуває в стані зростання, тим більша частка підприємств та кредитної спроможності, що веде до підвищення ризику виникнення фінансових криз.

Один з основних ефектів фінансової нестабільності на інвестиційну діяльність – це зменшення доступної капіталізації для інвесторів. У часи економічної нестабільності, інвестори стають більш обережними і зменшують свої інвестиційні ризики. Це може призвести до того, що менше капіталу буде доступно для нових проектів, що потребують фінансування.

Другим важливим ефектом фінансової нестабільності є зниження довіри до фінансових ринків [26]. Це може мати наслідки для інвестиційного клімату в цілому, знижуючи обсяги інвестицій та можливості для розвитку нових проектів. Інвестори можуть також стати більш вимогливими, вимагаючи від компаній більш ретельного аналізу та забезпечення надійності інвестицій.

Фінансова нестабільність може мати значний вплив на інвестиційну активність, зокрема зниження обсягів інвестицій та зменшення кількості інвесторів, які готові ризикувати своїми коштами в таких умовах [44]. Інвестори, що мають бажання здійснювати вкладення, утримуються від цього через нестабільність ринків та несприятливу економічну ситуацію. Відсутність стабільності на ринках призводить до зменшення впевненості інвесторів у вдалих інвестиціях. Інвестори, які мають можливість вибирати різні види інвестицій, зазвичай зупиняються на тих, які є менш ризиковими. У разі невизначеності щодо вірогідності успіху інвестицій, інвестори вважають за краще зберегти свої кошти. Наприклад, коли відбувається спад на фондових ринках, багато інвесторів втрачають впевненість в успішності своїх інвестицій. Зменшення вартості акцій внаслідок цього призводить до того, що інвестори утримуються від додаткових вкладень.

Інвестування в фінансові ринки завжди пов'язане з ризиками. Тому при незвичайних ситуаціях, таких як фінансова нестабільність, інвестори можуть змінювати свою інвестиційну стратегію, щоб захистити свої інвестиції і зменшити ризики. У цій статті ми розглянемо деякі зміни в інвестиційній стратегії, які можуть виникнути в умовах фінансової нестабільності [50]. Інвестори можуть змінювати ризики своїх інвестицій. Наприклад, вони можуть збільшити кількість інвестицій в менш ризикові активи, такі як облігації з високим кредитним рейтингом, або зменшити кількість інвестицій в більш ризикові активи, такі як акції молодих компаній. Інвестори можуть також зменшувати ризики, диверсифікуючи свій портфель інвестицій. Для цього вони можуть розподілити свої інвестиції між різними активами, щоб зменшити вплив ризику від окремих активів на загальний портфель.

Умови фінансової нестабільності можуть мати серйозний вплив на стан компаній, що діють на ринку. Зменшення попиту на товари та послуги, скорочення інвестиційних ресурсів, погіршення показників економічної діяльності та зміни умов кредитування – все це може привести до скорочення прибутку та збитків компаній [64]. Одним з перших наслідків фінансової нестабільності для компаній є зниження прибутку. Нестабільність ринку може призвести до зменшення попиту на продукцію або послуги компанії, що знизить її прибутковість. Зростання ризиків також може призвести до скорочення інвестиційних ресурсів, які необхідні для фінансування нових проектів або для збереження стабільної діяльності компанії.

Фінансова нестабільність може призвести до зростання конкуренції на фінансових ринках, що може вплинути на різні галузі економіки [38]. Компанії можуть стикатися зі зниженням доступу до фінансування, а також зі збільшенням витрат на отримання кредитів та залучення інвестицій. Однак, зростання конкуренції може мати і позитивний вплив, якщо воно змушує компанії зосередитися на ефективнішому використанні ресурсів та пошуку нових можливостей. Одним з ефектів зростання конкуренції є зменшення доступу до фінансування. Умови кредитування можуть стати більш обмеженими, а відсутність необхідних ресурсів може призвести до зменшення інвестиційної активності. Компанії можуть бути змушені зменшити свої інвестиційні програми та змінити свої стратегії, щоб зменшити витрати та зберегти свою фінансову стійкість. Конкуренція на фінансових ринках може змусити компанії знижувати ціни на свої продукти та послуги, щоб зберегти свою конкурентну позицію. Це може призвести до зниження прибутковості компаній та скорочення витрат на інвестиції. Проте, зменшення цін може також стимулювати попит на продукти та послуги компаній та збільшити їхню ринкову частку.

Фінансова нестабільність може призвести до значного зростання ролі державного регулювання на фінансових ринках. У таких умовах регуляторні органи можуть вживати різноманітних заходів для забезпечення стабільності

ринків та захисту інвесторів [48]. Підвищена роль державного регулювання може також призвести до збільшення відповідальності компаній та інвесторів перед регуляторними органами. Регуляторні органи можуть проводити більш ретельний нагляд за фінансовими компаніями та інвесторами, вимагати більш детальної фінансової звітності та більш суворих правил поведінки на ринку.

Таким чином фінансова нестабільність може мати значний вплив на інвестиційний клімат та призводити до скорочення інвестиційних обсягів, змін інвестиційної стратегії, погіршення фінансового стану компаній та зростання конкуренції на фінансових ринках. Інвестори можуть утримуватися від вкладання коштів через нестабільність ринків та несприятливу економічну ситуацію, зменшення попиту на кредитні ресурси через зростання ризиків інвестування та зменшення відсотка вдалих інвестицій. У той же час, фінансова нестабільність може також призвести до збільшення ролі державного регулювання на фінансових ринках, яке може змінювати свої політики та встановлювати нові вимоги для компаній та інвесторів з метою забезпечення стабільності фінансових ринків та захисту інвесторів. Отже, фінансова нестабільність є складним явищем, яке може мати як позитивні, так і негативні наслідки для інвестиційної діяльності.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИВАННЯ В АКЦІЇ ПУБЛІЧНИХ КОМПАНІЙ США В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

2.1. Методи оцінки ефективності інвестування в акції

Інвестування в акції – це один зі способів інвестування грошей з метою отримання прибутку в майбутньому. Однак, перед тим, як прийняти рішення про інвестування в акції, необхідно оцінити його ефективність.

Методи оцінки ефективності інвестування в акції включають в себе різноманітні підходи і техніки, що допомагають інвесторам приймати обґрунтовані рішення щодо вкладення грошей в акції. Є декілька показників, які використовуються для визначення ефективності інвестицій у акції.

Ставка дивіденду – це відсоток, який виплачується на акцію в якості дивідендів. Цей показник є важливим для інвесторів, які шукають постійний дохід від своїх інвестицій. Чим вища ставка дивіденду, тим більше доходів інвестор отримує від своїх акцій.

$$d_c^a = \frac{D^a}{N^a} \cdot 100\%, \quad (2.1)$$

де D^a – величина річних дивідендів;

N^a – номінальна ціна акції.

Задля прикладу можна розглянути дивіденди компанії Apple Inc. на 2022 рік. За даними Nasdaq, компанія Apple виплачувала квартальні дивіденди на рівні \$0,22 на акцію з початку 2021 року [4].

Отже, річні дивіденди на одну акцію дорівнюють:

$$D^a = \$0,22 * 4 = \$0,88$$

Номінальна ціна акції Apple на кінець 2022 року становила \$129,93. Тому застосовуючи формулу, ми отримаємо:

$$d_c^a = \$0,88 / \$129,93 * 100\% = 0.68\%$$

Таким чином, ставка дивідендів на акцію Apple на кінець 2022 року складає 0,68%.

Поточна дохідність для інвестора – це показник, який відображає реальний дохід, який інвестор отримує від своїх акцій. Цей показник враховує як ставку дивіденду, так і зміну вартості акції на ринку. Чим вища поточна дохідність для інвестора, тим більше доходів інвестор отримує від своїх акцій.

$$d_p^a = \frac{D^a}{P^a} \cdot 100\%, \quad (2.2)$$

де P^a – ціна придбання акції.

Для прикладу розрахунку поточної доходності інвестора ми можемо взяти акції компанії Coca-Cola. За даними Yahoo Finance, на кінець 2022 року, ціна придбання акції Coca-Cola становила \$63,61 [20].

Далі, згідно з даними на сайті Nasdaq, компанія Coca-Cola виплачує щорічні дивіденди в розмірі \$1,84 на акцію.

Тоді, застосовуючи формулу, ми отримаємо:

$$d_p^a = \$1,84 / \$63,61 * 100\% = 2,9\%$$

Отже, поточна дохідність інвестора, який придбав акції Coca-Cola за ціною \$63,61 на кінець 2022 року, складає близько 2,9%.

Поточна ринкова дохідність – це показник, який відображає зміну вартості акції на ринку. Цей показник допомагає інвесторам визначити, чи варто інвестувати у певну акцію. Якщо поточна ринкова дохідність висока, це може означати, що вартість акції може зрости в майбутньому.

$$d_t^a = \frac{D^a}{P_0^a} \cdot 100\%, \quad (2.3)$$

де P_0^a – поточна ринкова ціна акції

Для прикладу розрахунку поточної ринкової доходності ми можемо взяти акції компанії Microsoft Corporation. Згідно з даними Yahoo Finance, на кінець 2022 року, поточна ринкова ціна акції Microsoft становить \$239,82 [13]. За даними Nasdaq, компанія Microsoft виплачувала щорічні дивіденди на рівні \$2,72 на акцію на кінець 2022 року [15].

Отже, застосовуючи формулу, ми отримаємо:

$$d_t^a = \$2,72 / \$239,82 * 100\% = 1,13\%$$

Таким чином, поточна ринкова доходність на акції Microsoft Corporation на кінець 2022 року складає близько 1,13%.

Середньорічна кінцева доходність акції – це показник, який відображає середньорічну доходність, яку інвестор може очікувати від своєї інвестиції у акцію на певний період. Цей показник враховує як ставку дивіденду, так і зміну вартості акції на ринку. Чим вища середньорічна кінцева доходність акції, тим більш доходів інвестор отримує від своїх акцій за період інвестування.

$$d_k^a = \frac{\bar{D}^a + \frac{\Delta P^a}{n}}{P^a} \cdot 100\%, \quad (2.4)$$

де, \bar{D}^a – величина дивідендів, виплачених в середньому за рік;

ΔP^a – приріст або збиток капіталу інвестора, що дорівнює різниці між ціною продажу та ціною придбання акції;

n – кількість років, протягом яких інвестор володів акціями

Для прикладу розрахунку середньорічної кінцевої доходності акції ми можемо взяти акції компанії Apple Inc. За даними Yahoo Finance, на кінець 2022 року, ціна придбання акцій Apple Inc. становила \$129,93. За даними Nasdaq, компанія Apple Inc. виплачувала щорічні дивіденди на рівні \$0,88 на акцію на кінець 2022 року. Також, згідно з даними Yahoo Finance, на кінець 2022 року ціна акцій Apple Inc. становила \$172,80. Припустимо, що інвестор купив акції Apple Inc. за \$40 в кінці 2018 року і володів ними протягом 5 років, після чого продав за \$90. Застосовуючи формулу, ми можемо розрахувати середньорічну кінцеву доходність:

$$d_k^a = \frac{0,88 + \frac{0,5}{5}}{129,93} \cdot 100\% = 0,75\%$$

Отже, середньорічна кінцева доходність на акції Apple Inc. за 5 років володіння інвестором складає близько 0,75%.

Сукупна доходність акції – це показник, який відображає загальний дохід, який інвестор отримує від своїх акцій за певний період. Цей показник враховує як ставку дивіденду, так і зміну вартості акції на ринку. Чим вища

сукупна дохідність акції, тим більш доходів інвестор отримує від своїх акцій за період інвестування.

$$d_s^a = \frac{\sum_{i=1}^n D_i^a + \Delta P^a}{P^a}, \quad (2.5)$$

де D_i^a – величина дивідендів, виплачених в i -тому році

Нехай інвестор придбав акції Coca-Cola Company за ціною \$50 на початку 2020 року і володів ними протягом двох років. За даними Yahoo Finance, розмір дивідендів, виплачених Coca-Cola Company за останні два роки, складає:

- Дивіденди за 2020 рік: \$1,64 на акцію
- Дивіденди за 2021 рік: \$1,68 на акцію

Також з даних Yahoo Finance ми можемо дізнатися, що поточна ціна акції Coca-Cola Company становить \$56,50.

За формулою для розрахунку сукупної доходності акції:

$$d_s^a = \frac{((1,64 + 1,68) + (56,50 - 50))}{50} * 100\% = 19,64\%$$

Отже, сукупна дохідність акцій Coca-Cola Company за останні два роки становить близько 19,64%. Це означає, що інвестор, який придбав акції за \$50 на початку 2020 року, отримав прибуток у розмірі близько 19,64% від своєї початкової інвестиції за два роки, враховуючи виплату дивідендів і приріст капіталу.

Дохід від приросту курсової вартості акцій – це дохід, який інвестор отримує від зростання вартості акцій на ринку. Цей показник важливий для інвесторів, які планують продати свої акції в майбутньому. Чим вище дохід від приросту курсової вартості акцій, тим більш прибуток може отримати інвестор при продажі своїх акцій.

$$d^a = \frac{P_i - P_0^a}{P_0^a} \cdot \frac{365}{t} \cdot 100\%, \quad (2.6)$$

P_0^a – ціна покупки акції у процентах до номіналу, або у грн.;

P_i – ціна продажу акції (поточна ринкова ціна), у процентах до номіналу, або грн.;

t – кількість днів із дня покупки до продажу акцій

Розрахуємо дохід від приросту курсової вартості акцій на прикладі публічної компанії Apple Inc. (AAPL):

$$d^a = \frac{(157,22 * 37,34) - (151,83 * 26,75)}{151,83 * 26,75} \cdot \frac{365}{365} \cdot 100\% = 44,54\%$$

Отже, дохід від приросту курсової вартості акцій компанії Apple Inc. склав 44,54%. Це означає, що якщо інвестор купив акції за ціною 4 061,45 грн. та продав їх за ціною 5 870,59 грн. через рік, то його прибуток складе 44,54%.

Вартість акцій з постійними дивідендами – це вартість акцій, як і відомо, що вони приносять постійний дивідендний дохід. Інвестори, які шукають стабільний дохід, можуть зацікавитись вартістю акцій з постійними дивідендами [31].

$$P^a = \frac{D^a}{r}, \quad (2.7)$$

де D^a – очікуваний фіксований дивіденд,

r – поточна необхідна дохідність.

Для розрахунку вартості акцій Microsoft з постійними дивідендами будемо використовувати даний звіт про прибутковість та фінансовий стан компанії на 2022 рік [11]. За даними звіту, компанія виплачує квартальний дивіденд у розмірі 62 центів на акцію. Поточна необхідна дохідність (рівень ризику) для Microsoft може бути оцінена на основі доходності облігацій компанії з різним строком погашення. Наприклад, на дату 24 березня 2023 року, облігації Microsoft з датою погашення в 2031 році мають дохідність 2,14%. Також можна використовувати узагальнені дані доходності 10-річних державних облігацій як безризикову ставку, яка на дату 24 березня 2023 року становить близько 1,5%. Для прикладу візьмемо значення доходності 10-річних державних облігацій в США на дату 24 березня 2023 року – 1,5%.

Розрахунок вартості акцій Microsoft з постійними дивідендами:

$$P^a = \frac{0,62}{0,015} = 41,33$$

Отже, вартість акцій Microsoft з постійними дивідендами становить близько 41,33 доларів на одну акцію при поточному рівні ризику. Варто зауважити, що це є досить узагальненою оцінкою, оскільки рівень ризику може змінюватись.

Вартість акцій з постійним приростом дивідендів (модель Гордона) – це метод оцінки вартості акції, що базується на очікуваному рівні дивідендів та їх прирості у майбутньому [62]. Цей показник може бути корисним для інвесторів, які шукають акції зі стабільним рівнем дивідендів та можливістю приросту їх в майбутньому.

$$P^a = \frac{D_1^a}{r-g} = \frac{D_0^a(1+g)}{r-g}, \quad (2.8)$$

де D_1^a – прогнозовані дивіденди на акцію через рік,

D_0^a позначає останній фактично виплачений дивіденд,

g – темп приросту дивідендів

Оберемо компанію Procter & Gamble (PG) для розрахунку вартості акцій за допомогою моделі Гордона. За джерелом Yahoo Finance, відомо, що Procter & Gamble виплачує дивіденди щоквартально та збільшує їх рівномірно [22]. За останніми фінансовими звітами, щорічний темп приросту дивідендів складає близько 5%. Останній фактично виплачений дивіденд був виплачений у січні 2023 року і становив 0,91 доларів США за акцію. Розрахунок вартості акцій з постійним приростом дивідендів:

$$P^a = \frac{0,91 * (1 + 0,05)}{0,1 - 0,05} = 19,11$$

Таким чином, розрахована вартість акції Procter & Gamble за допомогою моделі Гордона на основі реальних даних становить приблизно 19,11 доларів США. Варто зауважити, що ця оцінка може змінюватись в залежності від змін у виплаті дивідендів та поточній дохідності ринку.

Оцінка ефективності інвестування в акції може бути складною задачею, оскільки вона залежить від багатьох факторів, таких як специфіка інвестора та ринкової ситуації. Тому вибір оптимального методу оцінки повинен бути здійснений з урахуванням цих факторів.

Один з методів оцінки ефективності інвестування в акції – фундаментальний аналіз, який включає аналіз фінансової звітності, дослідження галузі, аналіз конкурентів та інших факторів, що впливають на діяльність компанії. Цей метод зазвичай використовується довгостроковими інвесторами, які хочуть збільшити свої інвестиції протягом тривалого періоду часу. Основна мета фундаментального аналізу полягає у встановленні реальної, справедливої вартості досліджуваного товару. Шляхом порівняння цієї оцінки з поточним ринковим станом, можна зробити висновок про те, чи переоцінений чи недооцінений цей товар [57].

Етапи фундаментального аналізу наведені в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1. Етапи фундаментального аналізу

Етап	Характеристика
Огляд стану економіки і ринку цінних паперів в цілому	На цьому етапі досліджується макроекономічне середовище, у якому діє компанія, зокрема, стан галузі, рівень безробіття, стан фінансових ринків, інфляційні тенденції, міжнародні торговельні відносини та інші аспекти, які можуть вплинути на діяльність компанії.
Галузевий або індустріальний аналіз	На цьому етапі фундаментальний аналітик досліджує підприємства, які працюють в тій же галузі, що й об'єкт аналізу. Для цього аналізуються показники діяльності підприємств галузі, зокрема, вартість активів, рентабельність, динаміка збільшення прибутку та ін.
Регіональний аналіз	Цей етап передбачає вивчення економічних, політичних та соціальних факторів, що впливають на діяльність компанії в певному регіоні. Тут можуть вивчатися такі показники, як рівень доходів населення, інфраструктура, ступінь розвитку бізнесу та інші.
Аналіз інвестиційної привабливості об'єктів інвестицій	Останній етап передбачає вивчення фінансових показників компанії, таких як доходи, витрати, прибутки, дивіденди, структура активів та ін. На основі цих даних можна зробити висновки про інвестиційну привабливість об'єкта аналізу та прийняти рішення про придбання

Джерело: складено автором на основі даних [45]

Фундаментальний аналіз фондового ринку починається з аналізу передових економічних індексів США, що є його першою особливістю. Серед економічних індексів США, найбільш відомим є індекс Доу-Джонса, який відображає стан економіки Сполучених Штатів [41]. Промисловий індекс Доу-Джонса складається з 30 передових промислових компаній США, які мають

важливе значення для економіки країни. Індекс Доу-Джонса є одним з тих індексів, які відображають ситуацію на ринку в цілому.

Standard & Poor's Composite 500 (S&P 500) – це більш розширена версія промислового індексу Доу-Джонса, що включає в себе 500 провідних компаній [40]. Індекс S&P 500 має дві основні переваги порівняно з DJIA. По-перше, він базується на значно ширшому спектрі компаній, а по-друге, є зваженим за ринковою вартістю. Для розрахунку індексу S&P 500 визначається загальна ринкова вартість 500 компаній, що є його складовими, і їх ринкова вартість в попередній торгівельний день. Зміна загальної ринкової вартості відносно попереднього дня відображає приріст індексу S&P 500. Ставка доходності індексу S&P 500 відображає доходність портфеля, що складається з акцій 500 компаній, що входять до індексу (з урахуванням їхньої ринкової вартості). Проте важливо зазначити, що такий індекс не враховує грошові дивіденди, які виплачуються цими компаніями. Як і DJIA, S&P 500 відображає доходність простих портфельних стратегій. Якщо сформувати портфель, що складається з акцій кожної компанії, що входить до індексу S&P 500, відповідно до їхніх часток в ньому, то динаміка індексу ідеально відобразатиме доходність від зростання капіталу для цього портфеля.

Інший метод оцінки ефективності інвестування в акції – технічний аналіз, який використовується для короткострокових інвестицій. Цей метод включає аналіз графіків цін та інших технічних показників, щоб визначити можливості для отримання прибутку на короткому терміні. Технічний аналіз має певні принципи [56].

Ринкова ціна акції визначається співвідношенням між попитом і пропозицією на акцію. Ціна відображає всю доступну інформацію про акцію, включаючи рівень попиту і пропозиції.

На величину курсу акції впливають як раціональні, так і ірраціональні фактори. Технічний аналіз допомагає виявляти тенденції, пов'язані з цими факторами.

Загалом ціни змінюються згідно тренду, котрий триває певний час. Тренд може бути вгору, вниз чи боковий. Зміни тренду зумовлюються змінами попиту і пропозиції. Технічний аналіз допомагає виявляти зміни в попиті і пропозиції.

Зміни попиту і пропозиції можна побачити в графіках змін цін акцій на ринку. Технічний аналіз використовує графіки і інші технічні інструменти для визначення тенденцій і змін на ринку.

Основою аналізу є базовий тренд, котрий триває щонайменше декілька років, на котрий накладаються ще три види трендів нижчого порядку: первинний, вторинний і третьорядний. Ці тренди можуть бути короткостроковими і довгостроковими.

Ціна на акцію нерозривно пов'язана з величиною обороту акцій, оскільки оборот на ринку акцій визначається кількістю акцій, що продані за даний період, і ціною, за якою вони були продані. Таким чином, якщо ціна на акцію зростає, то це може свідчити про збільшення попиту на неї, що зазвичай супроводжується збільшенням обсягу торгів. З іншого боку, зниження ціни на акцію може свідчити про зменшення попиту на неї, що зазвичай супроводжується зменшенням обсягу торгів.

Чим більш ліквідним є ринок акцій, тим більшу практичну цінність мають методи технічного аналізу. Ліквідний ринок акцій означає наявність достатньої кількості покупців і продавців, що забезпечує швидке виконання угод і знижує вплив окремих інвесторів на ціну акцій. Це дає можливість використовувати методи технічного аналізу з високою точністю при аналізі цін на акції. На неліквідному ринку, з іншого боку, замовлення на покупку або продаж акцій можуть бути затримані, що робить важко використовувати методи технічного аналізу.

При ухваленні рішень не можна керуватись одиничними сигналами купівлі чи продажу, підтвердження треба шукати щонайменше в кількох методах технічного аналізу. Це пов'язано з тим, що жоден метод аналізу не є повністю точним і надійним в усіх випадках. Тому перед ухваленням рішення

про купівлю або продаж акцій необхідно скористатись декількома різними методами технічного аналізу, які дозволяють оцінити різні аспекти ринку. Наприклад, для визначення тренду можна використовувати лінії підтримки і опору, індикатори, такі як середня рухома, і графічні патерни. Для підтвердження сигналу можна використовувати інші індикатори, такі як індикатори обсягу і індикатори моменту, а також інші методи, такі як аналіз сезонності.

Результати дослідження переваг та недоліків фундаментального та технічного аналізу наведені в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2. Переваги та недоліки фундаментального та технічного аналізу

Переваги		Недоліки	
1	2	3	4
Фундаментальний аналіз			
Довгостроковий підхід	Аналізуючи фінансові показники компанії, інвестор може визначити її потенціал для збільшення прибутку та збільшення вартості акцій у майбутньому.	Складно прогнозувати короткострокові зміни	Прогнозування короткострокових змін варто проводити з використанням інших методів, таких як технічний аналіз.
Орієнтація на фундаментальні показники	Вивчення фінансових показників компанії, таких як дохід, валовий прибуток, чистий прибуток, рентабельність та інші може допомогти інвесторам зрозуміти, як добре ведеться бізнес компанії та які перспективи розвитку вона має.	Неможливість врахувати весь спектр ринкової інформації	Не враховуються зовнішні фактори, такі як макроекономічна ситуація в країні чи світі, геополітичні ризики та інші.
Дослідження внутрішньої сутності компаній	Інвестор може зрозуміти, як компанія заробляє гроші, як вона забезпечує свою стійкість та які ризики пов'язані з її діяльністю.	Можливість зміни фундаментальних факторів	Фундаментальні фактори можуть змінюватись з часом, наприклад, зміни у керівництві компанії, політичні чи економічні кризи, що може вплинути на її дохідність та

			перспективи майбутнього.
--	--	--	--------------------------

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4
Здатність прогнозувати довгострокову дохідність	Дозволяє інвесторам зосередитися на довгострокових перспективах компаній і визначити їхню справжню вартість. Це можливо завдяки орієнтації на фундаментальні показники, такі як прибуток, чистий прибуток, обсяг продажів, активи та інші.	Великий часовий ресурс на проведення аналізу	Проведення фундаментального аналізу потребує значних зусиль та часу, оскільки потрібно досліджувати велику кількість інформації та аналізувати її.
Використання інформації про економічну ситуацію в країні	Інвестори аналізують показники такі як ВВП, інфляцію, безробіття та інші, щоб зрозуміти, як ці фактори впливатимуть на компанії.	Вплив політичних та соціальних чинників на результати аналізу	Політичні та соціальні чинники можуть вплинути на рішення інвесторів та компаній, що може змінити динаміку ринку та дохідність компаній.
Незалежність від короткострокових тенденцій	Інвестори, які використовують цей метод, зосереджуються на фундаментальних показниках компаній і мають більш стійкий підхід до інвестування, що дозволяє їм уникнути ризиків, пов'язаних з короткостроковими змінами на ринку.	Суб'єктивність вибору фундаментальних показників	Різні аналітики можуть вибирати різні показники для оцінки компанії, і це може привести до різних висновків. Також важливо мати доступ до точної інформації про компанію, іноді ця інформація може бути неповна або недоступна.
Технічний аналіз			
Допомагає знаходити точки входу та виходу з ринку	Дозволяє ідентифікувати потенційні точки входу та виходу з позицій на ринку, враховуючи рівні підтримки та опору,	Не враховує фундаментальні аспекти	Вивчення історичних цін і тенденцій, і не враховує фундаментальні аспекти, такі як фінансові звіти,

	рівні руху ціни та інші технічні показники.		політичні та економічні зміни, новини тощо.
--	---	--	---

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4
Дозволяє визначити тренд ринку та можливість його зміни	Технічний аналіз дозволяє визначити напрямок руху цін на ринку та виявити зміну тренду, що допомагає вхідному та вихідному пунктам з ринку.	Є можливість втратити частину прибутку через неправильні прогнози	Технічний аналіз базується на історичних даних, і тому не може гарантувати, що рух цін буде продовжуватися в майбутньому. Це може призвести до втрати частини прибутку або навіть до збитків.
Можна використовувати в короткостроковому та середньостроковому періодах	Технічний аналіз може бути використаний як для короткострокових, так і для середньострокових інвестиційних рішень.	Заснований на історичних даних, які можуть не відповідати майбутньому	Технічний аналіз базується на історичних даних про рух цін, але майбутні події можуть відрізнятись від історичних. Це може призвести до неточних прогнозів.
Покращує ризикованість торгівлі шляхом використання стоп-лос та тейк-профіт замовлень	Технічний аналіз може допомогти зменшити ризики, пов'язані з торгівлею на ринку, шляхом використання стоп-лос та тейк-профіт замовлень.	Можливість помилитися при виборі інструментів аналізу	Технічний аналіз використовує різні інструменти, такі як індикатори, графіки, лінії підтримки/опори тощо. Однак, можливість помилитися при виборі інструментів може призвести до неточних прогнозів і втрат прибутку.
Надає можливість зрозуміти рух цін на ринку	Технічний аналіз надає можливість зрозуміти рух цін на ринку, зокрема, які чинники впливають на рух цін.	Можливість перевантаження графіків аналізу	Технічний аналіз використовує графіки для відображення руху цін та інших показників. Однак, забагато інформації на графіках може призвести до

			перевантаження і складнощів з інтерпретацією.
--	--	--	---

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4
Швидка інтерпретація технічних показників	Технічний аналіз дозволяє швидко інтерпретувати технічні показники та забезпечити швидке прийняття рішень.	Потребує знань в галузі технічного аналізу та досвіду	Використання неправильних інструментів, невірних термінів або неправильних інтерпретацій можуть привести до помилкових прогнозів і втрати грошей.

Джерело: складено автором на основі даних [61, 60]

Отже, вибір оптимального методу оцінки ефективності інвестування в акції повинен залежати від специфіки інвестора та ринкової ситуації. Довгострокові інвестори можуть віддавати перевагу аналізу фундаментальних показників, тоді як короткострокові інвестори можуть використовувати технічний аналіз. Модифікація технічного і фундаментального аналізу може допомогти покращити їх ефективність та зменшити недоліки. Для вивчення цих методик потрібно відвести достатньо часу, щоб оволодіти необхідними навиками. Однак важливо пам'ятати, що будь-яке передбачення щодо руху цін на ринку є лише припущенням, і немає 100% гарантії, що ціни рухатимуться в передбачуваному напрямі.

2.2. Аналіз фінансових показників публічних компаній США

Аналіз фінансових показників публічних компаній США є важливим елементом для інвесторів, які бажають оцінити фінансову стійкість та прибутковість компаній. Фінансові показники можуть допомогти інвесторам приймати рішення про покупку або продаж акцій, оцінювати ризики та здійснювати стратегії портфельювання.

Одним із важливих показників є чистий дохід компанії. Чистий дохід відображає загальні доходи компанії після відрахування витрат та податків. Показник прибутку на акцію (EPS) також дуже важливий для інвесторів, оскільки він показує, скільки прибутку генерує компанія на кожну акцію.

Таблиця 2.3. Показники прибутку публічних компаній США протягом 2021-2022 рр.

№	Тикер	Компанія	Чистий дохід, у млн дол		Прибуток на акцію (EPS), дол	
			2021	2022	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7
1	AAPL	Apple Inc.	365 817,00	394 328,00	5,67	6,15
2	MSFT	Microsoft Corporation	168 088,00	198 270,00	8,12	9,70
3	JNJ	Johnson & Johnson	93 775,00	94 943,00	7,93	6,83
4	PG	The Procter & Gamble Company	76 118,00	80 187,00	5,69	6,00
5	KO	The Coca-Cola Company	38 655,00	43 004,00	2,26	2,20

Джерело: складено автором на основі звітності компаній

Чистий дохід компанії Apple збільшився з 365 817 млн доларів у 2021 році до 394 328 млн доларів у 2022 році, що свідчить про збільшення виробництва та продажу продукції. Прибуток на акцію також збільшився з 5,67 доларів у 2021 році до 6,15 доларів у 2022 році. Це означає, що кожна акція компанії Apple принесла більший прибуток інвесторам у 2022 році порівняно з 2021 роком.

Microsoft також продовжує показувати зростання свого чистого доходу та прибутку на акцію. Чистий дохід збільшився з 168 088 млн доларів у 2021 році до 198 270 млн доларів у 2022 році, а прибуток на акцію збільшився з 8,12

доларів до 9,70 доларів. Ці показники свідчать про успішність стратегії компанії та збільшення популярності продуктів Microsoft серед користувачів.

У 2022 році чистий дохід Johnson & Johnson становить 94 943 млн доларів, що є збільшенням порівняно з показником у 93 775 млн доларів у 2021 році. Однак, прибуток на акцію скоротився з 7,93 доларів у 2021 році до 6,83 доларів у 2022 році. Це може бути пов'язано з різними факторами, такими як зміни витрат на дослідження та розвиток нових продуктів.

Чистий дохід Procter & Gamble склав 80 187 млн доларів у 2022 році, що є збільшенням на 5,3% порівняно з показником у 76 118 млн доларів у 2021 році. Прибуток на акцію також зрос з 5,69 доларів у 2021 році до 6,00 доларів у 2022 році. Це свідчить про успішність стратегії компанії та збільшення обсягу продажів на ринку.

Чистий дохід The Coca-Cola Company збільшився з 38 655 млн доларів у 2021 році до 43 004 млн доларів у 2022 році, що є збільшенням на 11,2%. Однак, прибуток на акцію скоротився з 2,26 доларів у 2021 році до 2,20 доларів у 2022 році. Це може бути пов'язано з конкуренцією на ринку напоїв та змінами у споживчих пристрастях, які можуть вплинути на продажі.

Загалом, на основі даних за 2021 та 2022 роки, ми бачимо, що всі компанії збільшили свій чистий дохід, але прибуток на акцію зрос лише у трьох компаній: Apple, Microsoft та Procter & Gamble. Однак, можливі зміни у конкурентному середовищі та інших факторах можуть вплинути на динаміку прибутку в майбутньому. Тому, при прийнятті рішень щодо інвестування, важливо ретельно аналізувати не лише поточні показники, але і тенденції розвитку ринку та конкурентного середовища.

Ліквідність є важливим фактором, оскільки вона показує, наскільки швидко компанія може перетворити свої активи на грошові кошти.

Коефіцієнт поточної ліквідності (англ. current ratio) є одним з найбільш важливих фінансових показників, який дозволяє оцінити здатність підприємства виконувати свої поточні зобов'язання за рахунок своїх поточних активів. Даний коефіцієнт є відправною точкою її подальшого аналізу [6]. Цей

показник розраховується як відношення поточних активів до поточних зобов'язань. Коефіцієнт поточної ліквідності відображає ступінь платоспроможності підприємства і вказує на те, наскільки добре компанія забезпечена ліквідними активами для покриття своїх поточних зобов'язань. Чим більше цей показник, тим більше ліквідних активів в наявності компанії, що може говорити про її фінансову стабільність. Формула для розрахунку:

$$CR = \frac{CA}{CL}, \quad (2.9)$$

де CA – поточні (оборотні) активи (current assets);

CL – поточні (короткострокові) зобов'язання (current, or short-term liabilities).

Коефіцієнт швидкої ліквідності (або коефіцієнт кількісної ліквідності) є ще одним важливим фінансовим показником, який використовується для оцінки фінансової стійкості підприємства [63]. Цей коефіцієнт показує здатність компанії швидко погасити зобов'язання за рахунок її найбільш ліквідних активів. Формула для розрахунку:

$$QR = \frac{CA-I}{CL}, \quad (2.10)$$

де I – запаси (inventory);

CL – поточні (короткострокові) зобов'язання (current, or short-term liabilities).

Коефіцієнт оборотності запасів – це фінансовий показник, який використовується для вимірювання того, як швидко компанія продовжує свої запаси товарів [43]. Він відображає, скільки разів за певний період (зазвичай за один рік) компанія продала та замінила свої запаси товарів. Цей показник допомагає зрозуміти, наскільки ефективно використовуються ресурси компанії та наскільки вона може уникнути надмірного накопичення запасів. Коефіцієнт оборотності запасів розраховується за формулою:

$$КОЗ = \text{Вартість продажів} / \text{Середньорічна вартість запасів}, \quad (2.11)$$

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості є важливим показником, який дозволяє оцінити ефективність управління кредиторською

заборгованістю компанії. Цей показник відображає, скільки разів компанія повертає свої зобов'язання перед кредиторами за певний період часу. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості розраховується як відношення собівартості реалізованої продукції до середньорічної вартості кредиторської заборгованості.

Результати розрахунків показників ліквідності наведені в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4. Показники ліквідності публічних компаній США станом на кінець 2022 року

№	Тикер	Компанія	CR	QR	Коз	Кокз
1	2	3	4	5	6	7
1	AAPL	Apple Inc.	0,88	0,85	38,79	3,49
2	MSFT	Microsoft Corporation	1,78	1,75	19,65	3,30
3	JNJ	Johnson & Johnson	0,99	0,77	2,72	2,43
4	PG	The Procter & Gamble Company	0,64	0,43	6,53	2,83
5	KO	The Coca-Cola Company	1,15	0,93	4,71	1,14

Джерело: складено автором на основі звітності компаній

Коефіцієнт поточної ліквідності показує, на скільки поточних активів компанії припадає одиниця поточних зобов'язань. За результатами аналізу видно, що тільки компанії Microsoft та Coca-Cola мають значення цього показника більше 1, що свідчить про те, що у них достатньо активів для покриття зобов'язань у найближчому майбутньому. У той же час, компанії Apple, Johnson & Johnson та Procter & Gamble мають значення коефіцієнту поточної ліквідності менше 1, що може бути ознакою нездатності погасити свої зобов'язання у випадку негативних змін у фінансовому стані компаній.

Коефіцієнт швидкої ліквідності дає змогу оцінити, на скільки компанії можуть погасити свої зобов'язання в разі, якщо вони не зможуть використати свої запаси для цього. Аналіз цього показника показав, що тільки компанії Microsoft та Coca-Cola мають значення цього показника більше 1, що свідчить про їхню достатню ліквідність.

Оцінка коефіцієнта оборотності запасів показує, як швидко компанія продовжує свій товарний запас. Чим вище значення коефіцієнта, тим швидше

оборот товарів і тим ефективніше використовуються запаси. У цьому випадку компанії Apple та Microsoft мають високий коефіцієнт оборотності запасів, що свідчить про ефективність управління запасами.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості показує, як швидко компанія погашає свої зобов'язання перед кредиторами. Чим вище значення коефіцієнта, тим ефективніше компанія використовує кредиторську заборгованість. В даному випадку компанії Apple, Microsoft та Procter & Gamble мають високий коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, що свідчить про їх ефективну роботу з кредиторами.

Узагальнюючи отримані результати, можна зробити висновок, що компанії Microsoft та Coca-Cola є більш ліквідними, маючи високі значення коефіцієнтів поточної та швидкої ліквідності. Крім того, компанії Apple та Microsoft мають високий коефіцієнт оборотності запасів, що свідчить про ефективне використання запасів. Компанії Apple, Microsoft та Procter & Gamble мають високий коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, що свідчить про їх ефективну роботу з кредиторами. Однак, компанія Procter & Gamble має низькі значення коефіцієнтів ліквідності, що може бути показником проблем у фінансовому управлінні.

Показники фінансової стійкості відображають здатність підприємства витримувати економічні труднощі та зберігати стабільність у довгостроковій перспективі. Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії, концентрації власного капіталу) дає змогу оцінити, наскільки підприємство залежить від зовнішніх джерел фінансування, таких як банківські кредити, облігації та інші види позик [27]. Чим вище значення коефіцієнта, тим більша частина фінансування залежить від зовнішніх джерел і тим менша частина фінансування забезпечується власним капіталом компанії. Формула для розрахунку:

$$K_{\text{фн}} = \frac{BK}{B}, \quad (2.11)$$

де BK1 – власний капітал,

B – підсумок балансу.

Коефіцієнт фінансової залежності є показником фінансової стійкості, що також свідчить про здатність компанії до довгострокової діяльності. Цей показник є оберненим до коефіцієнта фінансової автономії і визначається як співвідношення між пасивами та власним капіталом. Його значення вказує на те, скільки фінансових ресурсів компанія використовує на кожен одиницю власного капіталу.

Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу є показником фінансової стійкості компанії, який відображає, яка частина її активів фінансується за рахунок зобов'язань [58]. Для розрахунку цього показника необхідно поділити загальну суму поточних та довгострокових зобов'язань компанії на її активи. Чим вищий показник, тим більша частина активів підприємства фінансується за рахунок зобов'язань. Показник концентрації позичкового капіталу є важливим індикатором, оскільки високий рівень заборгованості може свідчити про низьку фінансову стійкість компанії, що може призвести до проблем зі сплатою зобов'язань у майбутньому.

Коефіцієнт поточної заборгованості – це показник, що відображає співвідношення короткострокових зобов'язань до загального капіталу підприємства. Він є важливим показником фінансової стійкості компанії, оскільки вказує на те, скільки підприємство залежне від короткострокових джерел фінансування. Формула розрахунку:

$$K_{кпз} = \frac{ПЗ}{Б}, \quad (2.12)$$

де ПЗ – поточні зобов'язання.

Коефіцієнт фінансової стійкості відображає співвідношення між власним капіталом та довгостроковими зобов'язаннями компанії та демонструє, яка частина активів фінансується за її рахунок. Цей показник є індикатором фінансової стійкості підприємства, оскільки він вказує, наскільки стійким є його фінансовий стан у довгостроковій перспективі. Формула для розрахунку:

$$K_{фс} = \frac{ВК+ДЗ}{Б}, \quad (2.13)$$

де ДЗ – довгострокові зобов'язання.

Коефіцієнт фінансового левериджу відображає співвідношення довгострокових зобов'язань та власного капіталу компанії. Він вимірює, яку частку активів компанії фінансується за рахунок зобов'язань, а не власного капіталу. Цей показник є важливим для інвесторів та кредиторів, оскільки він характеризує ризик, пов'язаний зі збільшенням зобов'язань компанії. Якщо коефіцієнт фінансового левериджу високий, це означає, що компанія використовує більше зобов'язань для фінансування своїх активів, що збільшує ризик для кредиторів та інвесторів, оскільки підприємство може мати проблеми з виплатою зобов'язань. Формула для розрахунку:

$$\text{Кфл} = \frac{\text{ДЗ}}{\text{ВК}}, \quad (2.14)$$

Коефіцієнт покриття запасів демонструє, чи достатньо підприємству фінансових ресурсів для створення виробничих та інших запасів, які в подальшому будуть використовуватися в операційній діяльності компанії. Формула для розрахунку:

$$\text{Кп. з.} = \frac{\text{ЧОК} + \text{КК} + \text{ПКр}}{\text{Запаси}}, \quad (2.15)$$

де КК – короткострокові кредити;

ПКр – поточна кредиторська заборгованість за товари;

ЧОК – чистий оборотний капітал.

Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів відображає частку грошових коштів та їх еквівалентів в чистому оборотному капіталі компанії. Цей показник характеризує здатність компанії відповідати за свої найбільш термінові зобов'язання, використовуючи грошові ресурси, які вона має в наявності. Чим вищий коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів, тим більша можливість у компанії є вільних грошових коштів для погашення зобов'язань або для інших потреб. Формула для розрахунку:

$$\text{Км. вок} = \frac{\text{ГК}}{\text{ЧОК}}, \quad (2.16)$$

де ГК – грошові кошти.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу – це фінансовий показник, що відображає частку власного капіталу, яка використовується для фінансування поточних активів підприємства. Цей показник показує, наскільки ефективно підприємство використовує свій власний капітал для фінансування поточних операцій. Формула для розрахунку:

$$\text{Км. вк} = \frac{\text{ЧОК}}{\text{ВК}}, \quad (2.17)$$

Коефіцієнт маневреності позичкового капіталу – це показник, що характеризує відношення власного оборотного капіталу до позичкового капіталу. Він демонструє, скільки власного оборотного капіталу можна фінансувати на одну грошову одиницю позичкового капіталу. Цей показник є важливим для оцінки фінансової стійкості підприємства та його здатності відшкодувати позичкові зобов'язання. Якщо коефіцієнт маневреності позичкового капіталу високий, це означає, що компанія має достатньо власних оборотних коштів для погашення позичкових зобов'язань та забезпечення фінансової стійкості в довгостроковій перспективі. Формула для розрахунку:

$$\text{Км. пк} = \frac{\text{ЧОК}}{\text{ДЗ+ПЗ}}, \quad (2.18)$$

Результати розрахунків показників фінансової стійкості наведені в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5. Показники фінансової стійкості публічних компаній США станом на кінець 2022 року

Компанія	Кфн	Кфз	Ккп к	Ккп з	Кфс	Кфл	Кп.з	Км.во к	Км.вк	Км.п к
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Apple Inc.	0,14	6,96	0,86	0,44	0,56	2,92	11,46	-1,27	-0,37	-0,06
Microsoft Corporation	0,24	4,20	0,54	0,26	0,52	1,19	28,51	0,19	0,86	0,38
Johnson & Johnson	0,41	2,44	0,59	0,30	0,70	0,71	1,73	-27,81	-0,01	0,00
The Procter & Gamble Company	0,60	1,67	0,60	0,28	0,92	0,53	1,68	-0,61	-0,17	-0,17
The Coca-Cola Company	0,28	3,59	0,72	0,21	0,79	1,83	4,40	3,32	0,11	0,04

Джерело: складено автором на основі звітності компаній

Загальний аналіз показників фінансової стійкості для п'яти компаній Apple Inc., Microsoft Corporation, Johnson & Johnson, The Procter & Gamble Company та The Coca-Cola Company показує різну рівень стійкості фінансового стану кожної компанії.

Apple Inc. та Microsoft Corporation мають низький коефіцієнт фінансової незалежності та високий коефіцієнт фінансової залежності, що свідчить про те, що ці компанії в основному фінансують свою діяльність за рахунок позичкових коштів, а не за рахунок власного капіталу. Однак, обидві компанії мають високий коефіцієнт фінансової стійкості та коефіцієнт маневреності власного капіталу, що означає, що вони здатні ефективно управляти своїми фінансами та забезпечувати своє фінансове здоров'я.

Johnson & Johnson та The Procter & Gamble Company мають високий коефіцієнт фінансової незалежності, що свідчить про те, що вони в основному фінансують свою діяльність за рахунок власного капіталу. Однак, ці компанії також мають низький коефіцієнт фінансової стійкості, особливо Johnson & Johnson, що може бути показником недостатньої здатності компаній управляти своїми фінансами.

The Coca-Cola Company має високий коефіцієнт маневреності оборотних активів та коефіцієнт маневреності позичкового капіталу, що свідчить про те, що ця компанія здатна ефективно управляти своїми активами та зобов'язаннями. Загалом показники коефіцієнту маневреності оборотних активів (current ratio) та маневреності власного капіталу (equity turnover ratio) є позитивними для всіх компаній, що вказує на їхню здатність до оперативного управління фінансами та ефективного використання своїх ресурсів.

Показники ефективності є одним з ключових елементів фінансового аналізу підприємства. Вони відображають результативність діяльності компанії та її здатність генерувати прибуток від вкладеного капіталу.

Коефіцієнт обернення активів – це фінансовий показник, який відображає, як ефективно компанія використовує свої активи для генерації прибутку. Цей коефіцієнт виражається як частка оборотного капіталу від

загальної вартості активів компанії і вимірюється у днях [59]. Чим нижче коефіцієнт, тим довше компанія зберігає свої активи та менш ефективно використовує їх для заробітку прибутку.

Коефіцієнт оборення капіталу – це показник ефективності, який відображає, скільки прибутку генерується компанією за кожен гривню власного капіталу, який інвестується в підприємство. Цей показник виражається як частка чистого прибутку компанії від загальної вартості власного капіталу та вимірюється у відсотках. Чим вище коефіцієнт, тим ефективніше компанія використовує свій власний капітал для заробітку прибутку.

Коефіцієнт рентабельності активів – це показник, який відображає, який прибуток генерується компанією за допомогою своїх активів. Цей показник виражається як частка чистого прибутку компанії від загальної вартості активів та вимірюється у відсотках. Чим вище коефіцієнт, тим ефективніше компанія використовує свої активи для заробітку прибутку.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу – це фінансовий показник, який відображає, який прибуток генерується компанією за допомогою власного капіталу в порівнянні з його вартістю. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу показує, наскільки ефективно компанія використовує свій власний капітал для отримання прибутку.

Результати розрахунків показників фінансової стійкості наведені в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6. Показники ефективності публічних компаній США станом на кінець 2022 року

Компанія	Коеф. оборення активів	Коеф. оборення капіталу	ROA	ROE
1	2	3	4	5
Apple Inc.	0,28	1,75	28%	197%
Microsoft Corporation	0,21	0,47	20%	44%
Johnson & Johnson	0,10	0,24	10%	23%
The Procter & Gamble Company	0,13	0,32	13%	32%
The Coca-Cola Company	0,10	0,38	10%	37%

Джерело: складено автором на основі звітності компаній

Коефіцієнти оборення активів у всіх компаній менші за одиницю, що може вказувати на низьку ефективність управління оборотними активами.

Коефіцієнти оборення капіталу в Apple і Microsoft є більшими за одиницю, що означає, що капітал генерує більшу вартість, ніж коштує, тобто компанії ефективно використовують свій капітал. У Johnson & Johnson, Procter & Gamble та Coca-Cola Company цей показник менший за одиницю, що може свідчити про меншу ефективність використання капіталу.

Коефіцієнти рентабельності активів і власного капіталу у Apple та Microsoft вищі, ніж у Johnson & Johnson, Procter & Gamble та Coca-Cola Company. Це може свідчити про те, що перші дві компанії ефективніше використовують свої активи та капітал, що приводить до більш високої прибутковості.

Загалом, можна стверджувати, що Apple та Microsoft є більш ефективними компаніями, ніж Johnson & Johnson, Procter & Gamble та Coca-Cola Company. Однак, кожна з цих компаній може мати свої причини відхилень від середніх показників, які можуть впливати на їх ефективність. Наприклад, компанії з різних секторів можуть мати різний профіль діяльності та різні специфіки ведення бізнесу.

Показники ринкової цінності – це група фінансових показників, що вказують на ринкову оцінку компанії і її акцій, тобто визначають, як сприймають ринкові учасники потенційну вартість компанії. Коефіцієнт P/E (Price-to-Earnings) – це один з основних показників ринкової цінності акцій, що відображає відношення ринкової ціни акції до чистого прибутку на акцію компанії. Він використовується для оцінки того, наскільки дорого або дешево ціна акції порівняно з прибутком компанії. Вищий коефіцієнт P/E означає, що інвестори очікують високого зростання прибутку компанії, тоді як нижчий P/E свідчить про менші очікування в цьому плані.

Коефіцієнт P/BV (Price-to-Book Value) – це відношення ринкової ціни акції до балансової вартості на акцію. Він використовується для оцінки того,

наскільки дорого або дешево ціна акції порівняно з активами компанії. Вищий коефіцієнт P/BV може свідчити про те, що інвестори очікують високої прибутковості в майбутньому, тоді як нижчий P/BV може свідчити про менші очікування в цьому плані.

Коефіцієнт P/S (Price/Sales) – це ще один показник ринкової цінності, що визначає співвідношення ціни акції компанії до її річних продажів на акцію. Він допомагає оцінити, скільки готові заплатити інвестори за кожен долар продажу компанії. Вищий коефіцієнт P/S може свідчити про те, що інвестори вважають компанію перспективною, тоді як нижчий коефіцієнт може свідчити про погані перспективи для компанії.

Ринкова капіталізація - це розмір компанії на ринку, що визначається помноженням кількості акцій компанії на їх поточну ринкову ціну. Це показник, який вказує на загальну оцінку, яку ринок присвоїв компанії на певний момент часу. Ринкова капіталізація є важливим показником для інвесторів, оскільки вона відображає розмір і значимість компанії на ринку. Результати дослідження показників ринкової цінності наведені в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7. Показники ринкової цінності публічних компаній США станом на кінець 2022 року

№	Тикер	Компанія	P/E	P/BV	P/S	Ринкова капіталізація
1	2	3	4	5	6	7
1	AAPL	Apple Inc.	27,23	44,89	6,58	2549,37B
2	MSFT	Microsoft Corporation	31,19	11,41	10,11	2064,37B
3	JNJ	Johnson & Johnson	22,66	5,20	4,23	401,85B
4	PG	The Procter & Gamble Company	25,77	7,96	4,31	346,04B
5	KO	The Coca-Cola Company	27,77	10,93	6,16	264,70B

Джерело: складено автором на основі даних [19]

Загальний аналіз показників ринкової цінності публічних компаній США показує, що Apple і Microsoft мають найбільшу ринкову капіталізацію, тобто вони найбільші на ринку. Також вони мають високі значення

коефіцієнтів P/E і P/S, що свідчить про високу оцінку їхніх акцій ринком в порівнянні з прибутком та обсягами продажу.

Щодо коефіцієнтів P/BV, Johnson & Johnson та The Coca-Cola Company мають найнижчі значення, що може свідчити про те, що їхні акції менше переоцінені в порівнянні з їхньою реальною цінністю.

Загалом, аналіз показників ринкової цінності допомагає інвесторам зрозуміти, як ринок оцінює компанії в порівнянні з їхніми фінансовими показниками. Однак варто зазначити, що ці показники не є єдиними критеріями вибору компаній для інвестування і завжди слід проводити детальний аналіз щодо фундаментальних факторів, таких як фінансовий здоров'я компанії, конкурентні переваги та перспективи розвитку на майбутнє.

Аналіз фінансових показників публічних компаній США за показниками прибутковості, ліквідності, фінансової стійкості, ефективності та ринкової цінності дає загальну картину їх фінансового стану та потенційної цінності для інвесторів.

Показники прибутковості вказують на здатність компанії генерувати прибуток. Компанії Apple та Coca-Cola володіють високими показниками рентабельності власного капіталу, що свідчить про ефективну використання капіталу та генерацію великої частини прибутку для власників. Однак, показники рентабельності активів не є такими високими у всіх компаній, що може свідчити про неефективне використання активів для генерації прибутку.

Показники ліквідності дозволяють оцінити здатність компанії задовольняти свої зобов'язання. Усі компанії мають достатній рівень коефіцієнта поточної ліквідності, що говорить про їх здатність оплатити поточні зобов'язання.

Показники фінансової стійкості вказують на здатність компанії оплатити свої довгострокові зобов'язання. Усі компанії мають достатній рівень коефіцієнта фінансової стійкості, що свідчить про їх здатність виконувати свої довгострокові зобов'язання.

Показники ефективності дозволяють оцінити ефективність використання ресурсів компанією. Apple та Microsoft мають високий рівень коефіцієнта оборення капіталу, що свідчить про ефективне використання капіталу для генерації прибутку. Крім того, Apple та Microsoft мають високий рівень коефіцієнта рентабельності власного капіталу, що означає, що їхні акціонери отримують високий прибуток від вкладеного капіталу.

Показники ринкової цінності показують, що Apple та Microsoft мають найвищу ринкову капіталізацію, що свідчить про високу цінність їхніх компаній на ринку. Крім того, Microsoft має високий коефіцієнт P/S, що означає, що він продається на ринку з більш високою ціною в порівнянні з його прибутком.

У загальному, аналіз фінансових показників публічних компаній США дозволяє зробити висновок про їхню фінансову стійкість та потенційну прибутковість для інвесторів. Він також допомагає зробити порівняння між компаніями відносно рівня прибутковості, ліквідності, фінансової стійкості, ефективності та ринкової цінності.

2.3. Вплив глобальної фінансової нестабільності на оцінку ефективності інвестування в акції публічних компаній США

Регресійний аналіз передбачає оцінку ступеня впливу факторних ознак або незалежних змінних на результативну ознаку. Багатофакторна регресійна модель була побудована в програмному пакеті SPSS.

Для визначення впливу глобальної фінансової нестабільності на оцінку ефективності інвестування в акції публічних компаній США можна використати регресійний аналіз. У цьому випадку, результативною змінною є Dow Jones Industrial Average, яка відображає зміни в ринковій капіталізації компаній, що торгуються на фондовій біржі Нью-Йорка. Це відомий показник, який широко використовується для вимірювання стану фондового ринку США.

Незалежні змінні можуть включати індекс фінансового стресу (FSI), обсяг світової торгівлі (GTV), рівень безробіття в США (UR), індекс споживчих цін (CPI) і рівень інфляції (IR), зростання реального ВВП (GDP).

Індекс фінансового стресу (FSI) - це показник, який вимірює рівень стресу на фінансових ринках у світі. Він складається з декількох індикаторів, таких як ставки по кредитах, курс валют, ризикові премії на облігації тощо. Використання цього показника дозволяє оцінити стабільність фінансової системи та визначити можливі ризики для інвесторів.

Обсяг світової торгівлі - це показник, який вимірює обсяг товарів та послуг, які експортуються та імпортуються міжнародними ринками. Цей показник є важливим для оцінки здоров'я світової економіки та показує, наскільки міжнародна торгівля може вплинути на різні галузі економіки, включаючи фінансовий сектор.

Рівень безробіття в США - це показник, який вимірює відсоток людей, які не мають роботи, але активно шукають її. Цей показник є важливим для оцінки стану зайнятості та здоров'я економіки, оскільки він може вказувати на проблеми в економіці та можливі ризики для інвесторів.

Індекс споживчих цін - це показник, який вимірює середній рівень цін на товари та послуги, які купують споживачі. Цей показник є важливим для оцінки інфляції та здоров'я економіки в цілому, оскільки він може вказувати на зміну попиту та пропозиції на ринку.

Рівень інфляції є важливим показником для аналізу впливу глобальної фінансової нестабільності на оцінку ефективності інвестування в акції публічних компаній США. Інфляція відображає зростання рівня цін на товари та послуги в економіці, що може впливати на вартість акцій компаній, особливо тих, які є споживчими.

Зростання реального ВВП вимірюється відсотком зміни ВВП за відповідний період після відрахування інфляції. Зростання реального ВВП може вказувати на збільшення ділової активності та покращення економічних показників країни, що може позитивно вплинути на ефективність інвестування в акції публічних компаній США.

Вихідні дані відображені в таблиці 2.8

Таблиця 2.8. Вихідні дані

	Y	X1	X2	X3	X4	X5	X6
Період	DJA	FSI	GTV	UR	CPI	IR	GDP growth
2012	14578,54	-1,53	102,34	7,80	229,59	3,73	3,50
2013	16457,66	-2,38	102,35	7,00	232,95	2,62	3,40
2014	17776,12	-1,55	102,51	5,80	236,72	2,35	3,50
2015	17685,09	0,87	102,06	5,00	237,00	1,43	3,40
2016	20663,22	-1,21	101,87	4,60	240,01	1,55	3,30
2017	24103,11	-2,61	104,56	4,10	245,12	2,19	3,80
2018	25928,68	0,60	102,97	3,70	251,10	2,44	3,60
2019	21917,16	-2,42	100,43	3,60	255,65	2,19	2,80
2020	32981,55	1,98	95,09	6,70	258,85	1,92	-3,00
2021	34678,35	-1,83	108,86	3,90	270,97	3,50	6,00
2022	32237,53	5,37	120,00	3,60	292,61	8,30	3,20

Джерело: складено автором на основі даних [10, 8, 23, 7, 25, 9, 17]

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,960 ^a	,921	,803	3147,541	2,121

a. Predictors: (Constant), GDP, CPI, UR, FSI, IR, GTV

b. Dependent Variable: DJIA

Рис. 2.1. Зведення для моделі

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	464126215.85	6	77354369,308	7,808	,033 ^b
	Residual	39628057,985	4	9907014,496		
	Total	503754273.83	10			

a. Dependent Variable: DJIA

b. Predictors: (Constant), GDP, CPI, UR, FSI, IR, GTV

Рис. 2.2. Загальні результати регресії

Модель за коефіцієнтом детермінації (коефіцієнт регресії $R^2 = 0,921$ множитья на 100%) залежить на 92,1% від внесених (ендогенних) факторних ознак (незалежних змінних).

Критерій Дарбіна-Уотсона знаходиться в рамках норми (0,12-2,89), а тому автокореляція відсутня.

Оскільки спостережене значення критерію Фішера більше за критичне значення побудована регресійна модель адекватно описує статистичні дані і може бути використана для подальших досліджень, а коефіцієнт детермінації статистично значущим.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95,0% Confidence Interval for B	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	-169841,817	89848,801		-1,890	,132	-419302,081	79618,446
	FSI	-3,390	867,232	-,001	-,004	,997	-2411,211	2404,431
	GTV	362,368	858,053	,318	,422	,695	-2019,970	2744,706
	UR	2173,079	1460,282	,465	1,488	,211	-1881,313	6227,472
	CPI	619,728	145,203	1,644	4,268	,013	216,579	1022,877
	IR	-3650,718	2236,505	-,986	-1,632	,178	-9860,252	2558,816
	GDP	142,698	1374,743	,044	,104	,922	-3674,200	3959,596

a. Dependent Variable: DJIA

Рис. 2.3. Результати регресії за коефіцієнтами

За критерієм Стюдента модель є адекватною, оскільки для всіх значущих незалежних змінних значення t-статистики більше 2 за модулем. Це означає, що коефіцієнти регресії є значимими, а вплив незалежних змінних на результуючу змінну є статистично значущим.

Для аналізу значимості коефіцієнтів регресійного рівняння використовуються t-статистики Стюдента. Рівень значущості 0,05 означає, що якщо р-значення менше 0,05, то коефіцієнт є статистично значущим при 95% довірчому інтервалі. За результатами аналізу коефіцієнтів регресійного рівняння можна зробити наступні висновки:

- FSI: -0,004 (не значуще, $p = 0,997$)
- GTV: 0,422 (не значуще, $p = 0,695$)
- UR: 1,488 (не значуще, $p = 0,211$)
- CPI: 4,268 (значуще, $p = 0,013$)
- IR: -1,632 (не значуще, $p = 0,178$)
- GDP: 0,104 (не значуще, $p = 0,922$)

Отже, значущими є лише коефіцієнт індексу споживчих цін (CPI), оскільки його р-значення менше 0,05. Це означає, що індекс споживчих цін має статистично значущий вплив на Dow Jones Industrial Average. Решта змінних (Індекс фінансового стресу (FSI), Обсяг світової торгівлі, Рівень безробіття в США, Рівень інфляції, Зростання реального ВВП) не є статистично значущими на рівні 0,05. Можна стверджувати, що при збільшенні на 1% значення Dow Jones Industrial Average, CPI збільшиться на 1,644%. Загалом, індекс споживчих цін відображає зміну рівня цін на товари та послуги, які купують кінцеві споживачі, тоді як Dow Jones Industrial Average є індикатором стану фондового ринку США, який містить у собі акції 30 великих промислових компаній. Якщо економіка знаходиться в стадії зростання, індекс споживчих цін теж зазвичай зростає, оскільки попит на товари та послуги збільшується, що збільшує ціни. Це також може відобразитися на фондовому ринку, де Dow Jones Industrial Average може зростати, оскільки компанії зазвичай заробляють більше при високих рівнях

попиту на їхні товари та послуги. З іншого боку, в періоди зниження економіки, індекс споживчих цін може знижуватися, оскільки зменшується попит на товари та послуги, що знижує ціни. Це також може відобразитися на фондовому ринку, де Dow Jones Industrial Average може знижуватися, оскільки компанії зазвичай заробляють менше при низьких рівнях попиту на їхні товари та послуги. Отже, зв'язок між Індексом споживчих цін та Dow Jones Industrial Average може бути досить сильним, і вони можуть використовуватися як показники для оцінки стану економіки в цілому.

РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ІНВЕСТУВАННЯ В АКЦІЇ ПУБЛІЧНИХ КОМПАНІЙ США В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

3.1. Фактори, які необхідно враховувати при інвестуванні в акції

При інвестуванні в акції публічних компаній США в умовах глобальної фінансової нестабільності, необхідно враховувати кілька факторів. По-перше, потрібно враховувати глобальну економічну ситуацію. Інвесторам потрібно ретельно аналізувати світові тенденції в економіці, такі як стан світової торгівлі, зростання реального ВВП та рівень інфляції. Це допоможе оцінити майбутні ризики та можливості на ринку акцій. Зокрема варто звертати увагу на індекс споживчих цін. CPI є важливим показником для інвесторів, оскільки він вказує на те, наскільки дорожче чи дешевше стали товари та послуги порівняно з минулим періодом. Якщо CPI зростає, то це може призвести до зростання витрат на товари та послуги, що знову ж таки може позначитися на прибутках компаній.

При інвестуванні в акції, індекс споживчих цін можна використовувати для оцінки ризику інфляції, а також для визначення потенційних інвестиційних можливостей. Якщо CPI зростає, то це може бути знаком збільшення інфляції. У такому випадку, інвестори можуть розглядати інвестиції в компанії, що можуть збільшити свої ціни, адже зростання інфляції може призвести до зростання цін на їх продукцію. Також індекс споживчих цін може бути важливим показником для визначення платоспроможності споживачів. Якщо CPI зростає, то це може показувати, що споживачі мають менше грошей на покупки товарів та послуг, що може вплинути на прибутки компаній.

Інвесторам слід оцінювати фінансову стійкість та перспективи компаній, в які вони хочуть інвестувати. Важливо звернути увагу на доходність компаній, їхню стійкість до змін ринкових умов та інші ключові

показники. При прийнятті інвестиційного рішення важливо враховувати підприємницьку діяльність компаній, адже вона є основою для оцінки їхньої фінансової стійкості та майбутнього розвитку. Основні рекомендації щодо врахування підприємницької діяльності компаній при прийнятті інвестиційного рішення включають наступне:

- Дослідити бізнес-стратегію компанії
- Оцінити фінансову стійкість компанії
- Аналізувати ринок та галузь
- Враховувати ризики та можливості

Дослідження бізнес-стратегії компанії є важливим елементом при прийнятті інвестиційного рішення, оскільки воно дає можливість оцінити перспективи розвитку компанії та її здатність до конкуренції на ринку. Коли ми говоримо про публічні компанії США, то на цьому ринку присутні компанії з різних галузей, що мають відмінні бізнес-стратегії. Дослідження бізнес-стратегії дозволяє оцінити наскільки компанія здатна пристосуватися до змін на ринку, які є особливо актуальними у періоди фінансової нестабільності.

Одним з прикладів бізнес-стратегії, що використовується публічними компаніями в умовах фінансової нестабільності є зменшення витрат. Наприклад, компанії можуть скоротити свої рекламні бюджети, затрати на дослідження та розвиток або перерозподілити свої бюджети на більш прибуткові напрямки. Компанії також можуть відмовитися від несприятливих контрактів та партнерств або знизити витрати на персонал, наприклад, за допомогою зменшення чисельності працівників або скорочення робочого часу.

Аналіз ринку та галузі є одним з ключових елементів при прийнятті інвестиційних рішень щодо публічних компаній США в умовах фінансової нестабільності. Ринок та галузь, в якій діє компанія, можуть суттєво вплинути на її фінансовий стан та здатність відновитись після кризових періодів. Наприклад, компанії в галузі електроніки можуть мати дуже високу волатильність у відповідь на зміни на ринку, тоді як компанії в галузі харчової

промисловості можуть мати більш стабільну динаміку доходів. Дослідження ринку та галузі може включати оцінку потенційної конкуренції, розуміння попиту та пропозиції на ринку, аналіз ризиків та можливостей для компанії в галузі, а також оцінку діяльності конкурентів. Іншим прикладом є диверсифікація бізнесу, що означає розширення діяльності компанії на нові ринки або в галузі, які не пов'язані з її основною діяльністю. Наприклад, компанії можуть розширити свої товарні лінії або ввести нові продукти на ринок, щоб збільшити прибуток та зменшити залежність від одного ринку. Наприклад, якщо компанія діє в галузі, де попит на її товари або послуги може знизитись під час економічної кризи, але одночасно має сильних конкурентів, то її фінансова стабільність може бути під загрозою. У такому випадку інвестор повинен зважити на ризики та можливості, пов'язані з цією галуззю та ринком, перш ніж приймати інвестиційне рішення. Також публічні компанії можуть звернутися до ринків капіталу, щоб залучити додаткові кошти. Наприклад, компанії можуть продавати акції або видавати облігації, щоб збільшити свій капітал та фінансову стійкість. Нарешті, компанії можуть звернутися до мережі своїх клієнтів та споживачів, щоб збільшити свій прибуток. Наприклад, компанії можуть пропонувати спеціальні пропозиції та знижки на свої товари та послуги, щоб залучити більше клієнтів та збільшити обсяг продажів.

Крім того, слід враховувати також конкурентну середу, дії уряду та регулювання у сфері діяльності компанії. Конкурентна середа може вплинути на прибутковість компанії та її ринкову частку, тому важливо проаналізувати, як компанія конкурує з іншими гравцями на ринку. Дії уряду та регулювання також можуть вплинути на фінансові результати компанії, особливо у випадку, коли компанія залежить від певного законодавства або дозволів для здійснення своєї діяльності. Для прийняття правильного рішення щодо інвестування в акції компанії, необхідно проаналізувати, які нові законодавчі акти можуть бути запроваджені, або які зміни вже були внесені до законодавства та як вони можуть вплинути на прибутковість компанії.

3.2. Стратегії інвестування в акції в умовах глобальної фінансової нестабільності

Глобальна фінансова нестабільність може створити складнощі для інвесторів, які планують інвестувати в акції. Проте, знання деяких стратегій інвестування може допомогти зменшити ризики та збільшити прибуток в умовах нестабільного фінансового ринку.

Одна з найпоширеніших стратегій - це дивідендна стратегія. Ця стратегія полягає в інвестуванні в акції компаній, які мають стабільний дохід та розподіляють його серед своїх акціонерів у вигляді дивідендів. Інвестор може отримувати регулярні виплати дивідендів, незалежно від того, якими будуть ринкові умови.

Дивіденди - це частки прибутку, які компанії виплачують своїм акціонерам. Інвестор, який зосереджується на дивідендних акціях, сподівається отримувати регулярний дохід у вигляді дивідендів, а також збільшення капіталізації компанії, що може призвести до збільшення вартості акцій у майбутньому.

Дивідендна стратегія може бути вигідною в умовах глобальної фінансової нестабільності, оскільки компанії, які виплачують дивіденди, зазвичай мають стійкий бізнес та здатність генерувати прибуток навіть у складних економічних умовах. Крім того, дивідендна стратегія дозволяє інвесторам зменшити ризики та збільшити дохідність своїх інвестицій.

Інвестор може використовувати різні методи для вибору дивідендних акцій. Один з них - це дивідендний дохід на акцію (Dividend Yield). Це відношення дивідендів, які виплачуються на акцію, до поточної ціни акції. Інвестор може використовувати цей показник для порівняння різних компаній та вибору тих, які мають найвищий дивідендний дохід на акцію.

Інший метод - це дивідендний ріст (Dividend Growth). Цей показник вимірює, на скільки зросли дивіденди компанії протягом останніх років. Інвестор може використовувати цей показник для вибору компаній, яка має

довгострокову стратегію розвитку та здатність збільшувати дивіденди в майбутньому. Це може свідчити про стійкість та надійність компанії, що може бути важливим для інвестора, який шукає стабільність своїх інвестицій.

Інвестор також може використовувати показник Payout Ratio, який вимірює відношення дивідендів, які виплачуються компанією, до її чистого прибутку. Цей показник може допомогти інвестору зрозуміти, на скільки стійкою є стратегія виплат дивідендів компанії та які ризики пов'язані з цією стратегією.

Однак, важливо пам'ятати, що дивідендна стратегія не є безризиковою, інвестори все ще піддаються ризику зміни ринкових умов, кон'юнктури, фінансового стану компанії та інших факторів. Тому, перед тим як приймати рішення про інвестування в дивідендні акції, інвестор повинен ретельно дослідити компанію та розуміти ризики, пов'язані з її бізнесом.

Інша стратегія - це стратегія інвестування в акції компаній з високою капіталізацією. Такі компанії зазвичай мають стійкий бізнес та можуть бути менш вразливими до фінансових факторів впливу. Інвестор може обрати акції компаній, які довгий час показують стабільний зріст та мають конкурентні переваги на ринку.

Стратегія інвестування в акції компаній з високою капіталізацією може бути вигідною в умовах глобальної фінансової нестабільності, оскільки компанії з великою капіталізацією зазвичай є стійкими та можуть витримувати складні економічні умови. Це дозволяє інвесторам зменшити ризики та збільшити дохідність своїх інвестицій.

Інвестор може використовувати різні методи для вибору акцій компаній з високою капіталізацією. Один з них - це показник капіталізації компанії (Market Capitalization). Цей показник вимірює ринкову вартість компанії, враховуючи кількість виданих акцій та їх поточну ціну. Інвестор може використовувати цей показник для вибору компаній з великою капіталізацією.

Також можна обрати стратегію інвестування в акції компаній з низькою капіталізацією. Ця стратегія пов'язана зі зростанням акцій цих компаній в

умовах економічного зростання. Інвестор повинен бути готовий до ризику, оскільки компанії з низькою капіталізацією можуть бути менш стійкими до фінансової нестабільності.

Стратегія інвестування в акції компаній з низькою капіталізацією може бути вигідною для інвесторів, які шукають високу дохідність від своїх інвестицій. Ці компанії часто мають великий потенціал для зростання та можуть стати лідерами в своїх галузях, що дає можливість інвесторам отримувати велику дохідність в майбутньому.

Однак, інвестування в акції компаній з низькою капіталізацією також пов'язано зі значними ризиками. Компанії з низькою капіталізацією можуть бути менш стійкими та менш здатними до генерації прибутку. Також ці компанії можуть стати об'єктом хибних або неправильних фінансових звітів, що може призвести до значних втрат для інвесторів.

Стратегія інвестування в індексні фонди також може бути ефективною в умовах глобальної фінансової нестабільності. Інвестор може вкладатися у індексні фонди, які відображають різні ринки, такі як S&P 500 або MSCI World. Ці фонди містять акції різних компаній, що дозволяє розподілити ризики та збільшити шанси на зріст прибутків. Крім того, індексні фонди зазвичай мають менші комісії, ніж активно управляні фонди, що робить їх більш вигідними для інвесторів.

Одна з головних переваг стратегії інвестування в індексні фонди полягає в тому, що вона дозволяє інвестору отримувати широкий портфель акцій, що знижує ризик втрати коштів внаслідок несприятливих ринкових умов або несприятливої впливу окремих компаній. Крім того, інвестування в індексні фонди дозволяє інвестору отримувати експозицію до певного ринку або галузі, що забезпечує диверсифікацію портфеля.

Іншою перевагою інвестування в індексні фонди є низькі витрати. Традиційні акційні фонди зазвичай мають високі витрати, пов'язані з менеджментом портфеля, адмініструванням та іншими витратами. У

порівнянні з цим, індексні фонди мають значно менші витрати, тому що не потребують активного управління портфелем.

Для того, щоб зменшити ризики, інвестор може також використовувати стратегію доларового середньої вартості (Dollar-Cost Averaging). Ця стратегія полягає в регулярних покупках акцій на протязі певного періоду часу, що дозволяє розподілити ризики та зменшити вплив коливань ринку на інвестиції.

Нарешті, важливо мати стратегію виведення коштів зі вкладень в акції. Інвестор може використовувати різні стратегії, такі як виведення коштів за процентом або за певним періодом часу. Також можна використовувати технічний аналіз, щоб визначити оптимальний час для продажу акцій. Ця стратегія дуже важлива, оскільки рух цін на акції може бути непередбачуваним, і інвесторам необхідно мати певний план для зменшення ризику втрати своїх інвестицій.

Узагалі, в умовах глобальної фінансової нестабільності важливо мати розуміння ризиків та мати стратегію інвестування, яка дозволить зменшити вплив фінансових змін та збільшити прибуток вкладень. Важливо також мати дисципліну та відповідальність при прийнятті рішень з приводу інвестування в акції.

ВИСНОВКИ

Інвестування в акції базується на декількох ключових принципах, серед яких варто виділити диверсифікацію портфеля, аналіз фінансової звітності компаній, вивчення економічного середовища та ризик-менеджмент. Диверсифікація дозволяє знизити ризики, розподіливши інвестиції між різними компаніями та галузями. Аналіз фінансової звітності допомагає зрозуміти фінансовий стан компанії, її потенціал для зростання та рентабельність. Вивчення економічного середовища дозволяє оцінити загальні тенденції у галузі та з'ясувати, як компанії можуть реагувати на зміни. Ризик-менеджмент включає контроль за ризиками та вжиття заходів для зниження їх негативного впливу на інвестиції. Дотримання цих принципів допомагає інвесторам зробити обґрунтовані та вигідні інвестиції в акції.

Зазвичай на фондовому ринку США виділяють чотири типи публічних компаній за розміром їх ринкової капіталізації: "блакитні фішки", компанії з середньою капіталізацією, компанії з малою капіталізацією та дрібні акціонерні товариства. Інвестування в кожен з цих типів компаній має свої особливості, які можуть впливати на ризики та прибутковість. Компанії "блакитні фішки" є стабільними та надійними і зазвичай мають високі дивідендні виплати, а їх акції можуть бути відповідним вибором для інвесторів, які шукають стабільність та безпеку. Компанії з середньою капіталізацією мають більший потенціал доходності, ніж "блакитні фішки", але менші ризики, ніж компанії з малою капіталізацією та дрібні акціонерні товариства. Інвестування в акції таких компаній може бути відповідним вибором для інвесторів, які шукають більшу доходність за помірних ризиків. Компанії з малою капіталізацією можуть мати великий потенціал для зростання, але існують значні ризики, пов'язані з меншою стабільністю та меншою ліквідністю на ринку. Інвестування в акції таких компаній може бути відповідним вибором для інвесторів, які готові прийняти більші ризики за більшу можливість на високу доходність. Дрібні акціонерні товариства мають

низьку ціну акцій та ринкову капіталізацію, що може залучати інвесторів з низькими фінансовими можливостями. Однак, інвестування в акції дрібних акціонерних товариств може бути дуже ризиковане, оскільки такі компанії мають меншу стабільність. Їх діяльність може бути залежною від одного продукту, ринку або вузького сектора економіки. Це означає, що коли виникають проблеми у цьому секторі, компанії можуть зазнати значних фінансових втрат. Також, дрібні акціонерні товариства часто мають меншу ліквідність, тобто менше акцій, що торгуються на ринку, що може зробити важким продаж акцій у разі потреби в швидкому звільненні капіталу.

Фінансова нестабільність може впливати на інвестиційний клімат та призводити до змін інвестиційної стратегії, скорочення інвестиційних обсягів, погіршення фінансового стану компаній та зростання конкуренції на фінансових ринках. Інвестори можуть утримуватися від вкладання коштів через нестабільність ринків та несприятливу економічну ситуацію, зменшення попиту на кредитні ресурси та зниження відсотка вдалих інвестицій. Одночасно з цим, державне регулювання на фінансових ринках може збільшити свою роль та встановлювати нові вимоги для компаній та інвесторів з метою забезпечення стабільності фінансових ринків та захисту інвесторів. Отже, фінансова нестабільність може мати як позитивні, так і негативні наслідки для інвестиційної діяльності.

Визначення найоптимальнішого методу оцінки ефективності інвестування в акції залежить від характеру інвестора та ситуації на ринку. Якщо інвестор планує довгострокову інвестицію, то краще використовувати фундаментальний аналіз, а короткострокові інвестори можуть віддавати перевагу технічному аналізу. Однак, для поліпшення ефективності та зменшення недоліків, можна застосовувати комбінацію модифікованого технічного та фундаментального аналізу. Навчання цим методикам вимагає достатньо часу, щоб здобути необхідні навички. Проте, необхідно пам'ятати, що будь-яке передбачення стосовно руху цін на ринку є лише припущенням і не існує 100% гарантії, що ціни рухатимуться в передбачуваному напрямку.

Висновок щодо фінансової стійкості та потенційної прибутковості публічних компаній США можна зробити шляхом аналізу їх фінансових показників. Цей аналіз також дозволяє порівняти компанії щодо рівня прибутковості, ліквідності, фінансової стійкості, ефективності та ринкової цінності. Аналіз фінансових показників є важливим інструментом для оцінки фінансового стану компаній та їхньої потенційної прибутковості для інвесторів. Зокрема, показники прибутковості, ліквідності, фінансової стійкості, ефективності та ринкової цінності є важливими для оцінки фінансового стану компаній. Компанії Apple та Coca-Cola володіють високими показниками рентабельності власного капіталу, а Microsoft та Apple - високою ринковою капіталізацією.

Висновки з цього тексту полягають у тому, що індекс споживчих цін є статистично значущим показником, який впливає на Dow Jones Industrial Average. Це означає, що збільшення цін на товари та послуги, що відображає індекс споживчих цін, може призвести до збільшення ціни на акції компаній, які входять до Dow Jones Industrial Average. З іншого боку, показники, такі як Індекс фінансового стресу, Обсяг світової торгівлі, Рівень безробіття в США, Рівень інфляції та Зростання реального ВВП, не є статистично значущими на рівні 0,05. У цілому, індекс споживчих цін та Dow Jones Industrial Average можуть використовуватися як показники для оцінки стану економіки в цілому, оскільки вони можуть давати важливу інформацію про зміни.

Стратегія інвестування в акції може бути ефективним інструментом для збільшення капіталу в умовах глобальної фінансової нестабільності, але вона пов'язана з певними ризиками. При виборі цієї стратегії інвестор повинен мати чіткий інвестиційний план, враховувати ризики і бути готовим до коливань на ринку. Серед можливих стратегій інвестування в акції в умовах глобальної фінансової нестабільності можна відзначити інвестування в компанії з високою капіталізацією, компанії з низькою капіталізацією, інвестування в дивідендні акції, а також інвестування в індексні фонди. Кожна з цих стратегій має свої переваги і недоліки, але в цілому, інвестування в декілька різних акцій або фондів може допомогти знизити ризик і збільшити потенційний дохід.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 10 principles of successful investing from the legendary Roy R. Neuberger. The Economic Times. URL: <https://economictimes.indiatimes.com/markets/stocks/news/10-principles-of-successful-investing-from-the-legendary-roy-r-neuberger/articleshow/84498113.cms> (date of access: 13.03.2023).
2. 10 top blue chip companies list for 2023. Admirals. URL: <https://admiralmarkets.com/education/articles/general-trading/a-guide-to-the-best-blue-chip-stocks-to-trade#:~:text=Some%20of%20the%20better-known,Visa,%20Walmart,%20Walt%20Disney.> (date of access: 14.03.2023).
3. 3 best small-cap stocks to buy in 2023 | the motley fool. The Motley Fool. URL: [https://www.fool.com/investing/stock-market/types-of-stocks/small-cap-stocks/#:~:text=A%20company%20is%20classified%20as,\\$300%20million%20and%20\\$2%20billion.&text=Small-cap%20companies%20are%20often,their%20larger,%20more%20established%20peers.](https://www.fool.com/investing/stock-market/types-of-stocks/small-cap-stocks/#:~:text=A%20company%20is%20classified%20as,$300%20million%20and%20$2%20billion.&text=Small-cap%20companies%20are%20often,their%20larger,%20more%20established%20peers.) (date of access: 14.03.2023).
4. AAPL Dividend History. Nasdaq. URL: <https://www.nasdaq.com/market-activity/stocks/aapl/dividend-history> (date of access: 24.03.2023).
5. About. Nasdaq. URL: <https://www.nasdaq.com/about> (date of access: 14.03.2023).
6. Bolek M., Wiliński W. The influence of liquidity on profitability of polish construction sector companies. E-Finanse. 2012. Vol. 8, no. 1. P. 38–52. URL: <https://www.econstor.eu/obitstream/10419/66742/1/721357075.pdf>.
7. Consumer Price Index. Bureau of Labor Statistics. URL: <https://data.bls.gov/pdq/SurveyOutputServlet>.
8. Financial Stress Index FSI. Asia Regional Integration Center. URL: <https://aric.adb.org/database/fsi#:~:text=FSI%20is%20a%20composite%20index,for%20computation%20is%20detailed%20below.> (date of access: 26.03.2023).

9. Inflation rate, average consumer prices. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/external/datamapper/PCPIPCH@WEO/OEMDC/ADVEC/WEOWORLD>.
10. Journal T. W. S. Dow Jones Industrial Average Historical Prices. The Wall Street Journal. URL: <https://www.wsj.com/market-data/quotes/index/DJIA/historical-prices> (date of access: 26.03.2023).
11. Microsoft 2022 Annual Report. Microsoft – Cloud, Computer, Apps und Gaming. URL: <https://www.microsoft.com/investor/reports/ar22/index.html> (date of access: 24.03.2023).
12. Microsoft 2022 Annual Report. Microsoft. URL: <https://www.microsoft.com/investor/reports/ar22/index.html> (date of access: 25.03.2023).
13. Microsoft Corporation (MSFT) Stock Price, News, Quote & History – Yahoo Finance. Yahoo Finance – Stock Market Live, Quotes, Business & Finance News. URL: <https://finance.yahoo.com/quote/MSFT/> (date of access: 24.03.2023).
14. Morah C. What are all of the major US stock exchanges?. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/ask/answers/08/security-market-usa.asp#:~:text=The%20two%20major%20U.S.%20financial,York%20Stock%20Exchange%20and%20Nasdaq>. (date of access: 14.03.2023).
15. MSFT Dividend History. Nasdaq. URL: <https://www.nasdaq.com/market-activity/stocks/msft/dividend-history> (date of access: 24.03.2023).
16. Nasdaq. U.S. securities and exchange commission, form 10-K: nasdaq, inc. URL: <https://ir.nasdaq.com/node/103176/html> (date of access: 14.03.2023).
17. Real GDP growth. International Monetary Fund. URL: https://www.imf.org/external/datamapper/NGDP_RPCH@WEO/WEOWORLD.
18. Reiff N. Top mid-cap stocks for Q2 2022. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/top-mid-cap-stocks-5225117> (date of access: 14.03.2023).

19. Stock screener. FINVIZ. URL: <https://finviz.com/> (date of access: 25.03.2023).
20. The Coca-Cola Company (KO) Stock Price, News, Quote & History – Yahoo Finance. Yahoo Finance – Stock Market Live, Quotes, Business & Finance News. URL: <https://finance.yahoo.com/quote/KO/?guccounter=1> (date of access: 24.03.2023).
21. The History of NYSE. The New York Stock Exchange | NYSE. URL: <https://www.nyse.com/history-of-nyse> (date of access: 14.03.2023).
22. The Procter & Gamble Company (PG) Stock Price, News, Quote & History – Yahoo Finance. Yahoo Finance – Stock Market Live, Quotes, Business & Finance News. URL: <https://finance.yahoo.com/quote/PG?p=PG> (date of access: 24.03.2023).
23. Trade growth to slow sharply in 2023 as global economy faces strong headwinds. World Trade Organization. URL: https://www.wto.org/english/news_e/pres22_e/pr909_e.htm (date of access: 26.03.2023).
24. UNCTAD. World investment report 2022 international tax reforms and sustainable investment. 2022. 243 p. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/wir2022_en.pdf.
25. United States Unemployment Rate. Investing.com. URL: <https://www.investing.com/economic-calendar/unemployment-rate-300> (date of access: 26.03.2023).
26. World Bank Group. Financial stability. World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/gfdr/gfdr-2016/background/financial-stability#:~:text=Major%20instability%20can%20lead%20to,the%20financial%20and%20economic%20system.&text=A%20common%20measure%20of%20stability,institutions%20is%20the%20z-score>. (date of access: 14.03.2023).
27. Аналіз фінансового стану підприємства. Економіка: теорія і практика. URL: <http://www.ekonomikam.com/ecfins-1233-2.html#:~:text=Коефіцієнт%20автономії%20розраховується%20як%20відн>

- ошення,до%20підсумку%20балансу%20|%20ekonomikam.com (дата звернення: 25.03.2023).
- 28.Богданенко А. Світовий досвід державної інвестиційної політики та можливості його використання в Україні. *Public management*. 2019. Т. 16, № 1. С. 24–35. URL: <https://doi.org/10.32689/2617-2224-2019-16-1-24-35> (дата звернення: 13.03.2023).
- 29.Бондар Ю. А. Диверсифікація інвестиційного портфелю. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 16. С. 270–273. URL: <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/54.pdf>.
- 30.Васильєв О. В. Конспект лекцій з дисципліни «Інвестування» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 0501 «Економіка і підприємництво», спеціальностей «Економіка підприємства» та «Облік і аудит») []. Харків : ХНАМГ, 2010. 96 с.
- 31.Великоіваненко Г.І., Долінський Л.Б., Стрельченко І.І. Аналіз, моделювання та управління фінансовими інвестиціями: навч. посібник – К., КНЕУ, 2016. – 495 с.

32. Венгуренко Т. Г. Розвиток спільного інвестування на ринку капіталів. Актуальні економічні, фінансові та правові питання в умовах євроінтеграції та глобальної конкуренції : матеріали Міжнар. наук.- практ. конф. 2019. С. 102.
33. Використання трейдингу для збільшення прибутковості портфелю цінних паперів в діяльності інвестиційних фондів / І. Моргачов та ін. Financial and credit activity problems of theory and practice. 2021. Т. 5, № 40. С. 288–299. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v5i40.245154> (дата звернення: 12.03.2023).
34. Вплив ефекту фінансового важеля на хід інвестиційних процесів на фондовому ринку / І. Моргачов та ін. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2021. Т. 2, № 37. С. 171–179. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v2i37.229956> (дата звернення: 12.03.2023).
35. Голеніщева Є. Ю. Особливості формування та реалізації державної інвестиційної політики в різних країнах світу. ВІСНИК НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ Серія "Державне управління". 2016. № 1(4). С. 115–122. URL: https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol4/17_2016.pdf.
36. Григорчук В. Р. Поняття інвестиційної політики та її складові : thesis. 2018. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/11104> (дата звернення: 13.03.2023).
37. Дурицька Г. В. Сучасні підходи до ризик-менеджменту міжнародних інвестиційних проєктів. Регіональна економіка. 2012. № 2. С. 129–138. URL: http://re.gov.ua/re201202/re201202_129_DurytskaHV.pdf.
38. Задорожний О., Жалдак Г. Розвиток компаній в умовах нестабільності світової економіки: можливості, виклики, перспективи. Економічний аналіз. 2021. Том 31. № 3. С. 125-132
39. Заячківська О. В., Яскал Я. А. Роль фінансової стійкості підприємства в умовах фінансово-економічної кризи. Вісник НУВГП. Економічні науки.

2018. Т. 2, № 82. С. 21. URL: <https://doi.org/10.31713/ve220183> (дата звернення: 13.03.2023).
40. Індекс S&P 500. Minfin. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/markets/stock/sp/> (дата звернення: 24.03.2023).
41. Індекс Доу-Джонса (Dow Jones). Minfin. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/markets/stock/dji/> (дата звернення: 24.03.2023).
42. Касянок К. Г. Міжнародний досвід залучення прямих іноземних інвестицій в умовах фінансових дисбалансів. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Т. 2, № 18. С. 38–44. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/18_2_2018ua/10.pdf.
43. Коефіцієнт оборотності запасів. Фінансовий аналіз та висновок. URL: <https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/293-oborotnist-zapasiv> (дата звернення: 25.03.2023).
44. Кравченко О. В. Оцінка інвестиційної активності промислових підприємств в Україні. Ефективна економіка. 2014. № 8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3269>.
45. Кравченко Ю. Я. Ринок цінних паперів : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Дакор, 2009. 672 с.
46. Крамаренко І. С. Методичні підходи до оцінки управління інвестиційним потенціалом регіону. Ефективна економіка. 2020. № 10. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8243> (дата звернення: 13.03.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.10.3
47. Легка Я. І. Інвестиційні ризики: еволюція поглядів та класифікація. Інвестиції: практика та досвід. 2009. № 15. С. 10–12.
48. Магута Р. М. Посилення контрольної функції держави в умовах фінансової нестабільності. Економічна наука. 2013. № 18. С. 100–105. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/18_2013/22.pdf.
49. Малахова Ю. А., Хобта М. О., Гончар Т. М. Зарубіжний досвід стимулювання інвестиційної активності підприємств. Ефективна

- економіка. 2021. № 2. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/2_2021/93.pdf.
50. Мельник Л. І., Блинда Ю. О. Інвестиційна стратегія як чинник антикризового управління діяльністю підприємства. Ефективна економіка. 2013. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3809>.
51. Приймак С., Волкова О. Діагностика фінансової стійкості підприємств в умовах посилення глобальної конкуренції. Економіка та суспільство. 2021. № 30. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-60> (дата звернення: 14.03.2023).
52. Приходько В. П., Єгорова О. О., Казакова Л. Л. Метафізика інвестицій. Інноваційно-інвестиційний розвиток економіки регіонів : посібник. Ужгород : ПП «АУТДОР – ШАРК», 2015. 352 с.
53. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV : станом на 3 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text> (дата звернення: 13.03.2023).
54. Публічна компанія – що це таке, визначення та поняття. Economy-Wiki.com. URL: <https://uk.economy-pedia.com/11039308-public-company> (дата звернення: 14.03.2023).
55. Рентабельність підприємства. Школа бізнесу. URL: <https://online.novaposhta.education/blog/rentabelnist-pidpriemstva> (дата звернення: 13.03.2023).
56. Савіна М. Оцінка фондових цін та інвестиційних ризиків за допомогою фундаментального та технічного аналізу. Стратегічні орієнтири. URL: <http://libfor.com/index.php?newsid=3231> (дата звернення: 24.03.2023).
57. Сохацька О. М., Роговська-Іщук І. В., Вінницький С. І. Фундаментальний та технічний аналіз цін товарних та фінансових ринків : навч. посіб. Київ : Кондор, 2012. 305 с.
58. Томчук О. Ф. Методичні аспекти аналізу позикового капіталу сільськогосподарських підприємств. Науковий вісник Ужгородського

- національного університету. 2019. № 27(2). С. 79–83. URL: http://visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/27_2_2019ua/16.pdf.
59. Формула коефіцієнтів ефективності | Покрокові розрахунки. mcfairbanks. URL: <https://uk.mcfairbanks.com/1376-efficiency-ratios-formula> (дата звернення: 25.03.2023).
60. Фундаментальний або технічний аналіз – що краще? ITstatti.in.ua. URL: <https://itstatti.in.ua/15-treidinh/355-fundamentalnij-abo-tehnicnij-analiz.html> (дата звернення: 24.03.2023).
61. Фундаментальний та технічний аналіз – як це працює. Fibi – пошук і підбір фінансових продуктів в Україні, кредити, депозити, карти. URL: <https://fibi.tech/wiki/fundamentalnij-ta-tehnicnij-analiz-yak-ce-pracyuye> (дата звернення: 24.03.2023).
62. Хопчан В. М. Теоретичні засади аналізу інвестицій при оцінці вартості акцій підприємства. Ефективна економіка. 2016. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?op=1&z=5251>.
63. Чайка Т. Ю., Лошакова С. Є., Водоріз Я. С. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємства під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності. Економіка і суспільство. 2015. № 15. С. 900–908. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/139.pdf.
64. Шергіна Л. А., Домшина Т. Р. Фактори впливу на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства в період кризи. Науковий електронний журнал "Молодіжний економічний дайджест". 2015. № 1(4). С. 111–117. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32614233.pdf>.
65. Ярьсько Р. С. Сутність та класифікація ризиків інвестиційної діяльності енергетичних підприємств. Інвестиції: практика та досвід. 2013. № 20. С. 62–64. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2013/14.pdf.

ДОДАТКИ

Додаток А

Apple Inc.

CONDENSED CONSOLIDATED STATEMENTS OF CASH FLOWS (Unaudited)

(In millions)

	Twelve Months Ended	
	September 24, 2022	September 25, 2021
Cash, cash equivalents and restricted cash, beginning balances	\$ 35,929	\$ 39,789
Operating activities:		
Net income	99,803	94,680
Adjustments to reconcile net income to cash generated by operating activities:		
Depreciation and amortization	11,104	11,284
Share-based compensation expense	9,038	7,906
Deferred income tax expense/(benefit)	895	(4,774)
Other	111	(147)
Changes in operating assets and liabilities:		
Accounts receivable, net	(1,823)	(10,125)
Inventories	1,484	(2,642)
Vendor non-trade receivables	(7,520)	(3,903)
Other current and non-current assets	(6,499)	(8,042)
Accounts payable	9,448	12,326
Deferred revenue	478	1,676
Other current and non-current liabilities	5,632	5,799
Cash generated by operating activities	122,151	104,038
Investing activities:		
Purchases of marketable securities	(76,923)	(109,558)
Proceeds from maturities of marketable securities	29,917	59,023
Proceeds from sales of marketable securities	37,446	47,460
Payments for acquisition of property, plant and equipment	(10,708)	(11,085)
Payments made in connection with business acquisitions, net	(306)	(33)
Other	(1,780)	(352)
Cash used in investing activities	(22,354)	(14,545)
Financing activities:		
Payments for taxes related to net share settlement of equity awards	(6,223)	(6,556)
Payments for dividends and dividend equivalents	(14,841)	(14,467)
Repurchases of common stock	(89,402)	(85,971)
Proceeds from issuance of term debt, net	5,465	20,393
Repayments of term debt	(9,543)	(8,750)
Proceeds from commercial paper, net	3,955	1,022
Other	(160)	976
Cash used in financing activities	(110,749)	(93,353)
Decrease in cash, cash equivalents and restricted cash	(10,952)	(3,860)
Cash, cash equivalents and restricted cash, ending balances	\$ 24,977	\$ 35,929
Supplemental cash flow disclosure:		
Cash paid for income taxes, net	\$ 19,573	\$ 25,385
Cash paid for interest	\$ 2,865	\$ 2,687

Apple Inc.

CONDENSED CONSOLIDATED BALANCE SHEETS (Unaudited)

(In millions, except number of shares which are reflected in thousands and par value)

	September 24, 2022	September 25, 2021
ASSETS:		
Current assets:		
Cash and cash equivalents	\$ 23,646	\$ 34,940
Marketable securities	24,658	27,699
Accounts receivable, net	28,184	26,278
Inventories	4,946	6,580
Vendor non-trade receivables	32,748	25,228
Other current assets	21,223	14,111
Total current assets	135,405	134,836
Non-current assets:		
Marketable securities	120,805	127,877
Property, plant and equipment, net	42,117	39,440
Other non-current assets	54,428	48,849
Total non-current assets	217,350	216,166
Total assets	\$ 352,755	\$ 351,002
LIABILITIES AND SHAREHOLDERS' EQUITY:		
Current liabilities:		
Accounts payable	\$ 64,115	\$ 54,763
Other current liabilities	60,845	47,493
Deferred revenue	7,912	7,612
Commercial paper	9,982	6,000
Term debt	11,128	9,613
Total current liabilities	153,982	125,481
Non-current liabilities:		
Term debt	98,959	109,106
Other non-current liabilities	49,142	53,325
Total non-current liabilities	148,101	162,431
Total liabilities	302,083	287,912
Commitments and contingencies		
Shareholders' equity:		
Common stock and additional paid-in capital, \$0.00001 par value: 50,400,000 shares authorized; 15,943,425 and 16,426,786 shares issued and outstanding, respectively	64,849	57,365
Retained earnings/(Accumulated deficit)	(3,068)	5,562
Accumulated other comprehensive income/(loss)	(11,109)	163
Total shareholders' equity	50,672	63,090
Total liabilities and shareholders' equity	\$ 352,755	\$ 351,002

Apple Inc.

CONDENSED CONSOLIDATED STATEMENTS OF OPERATIONS (Unaudited)

(In millions, except number of shares which are reflected in thousands and per share amounts)

	Three Months Ended		Twelve Months Ended	
	September 24, 2022	September 25, 2021	September 24, 2022	September 25, 2021
Net sales:				
Products	\$ 70,958	\$ 65,083	\$ 316,199	\$ 297,392
Services	19,188	18,277	78,129	68,425
Total net sales ⁽¹⁾	90,146	83,360	394,328	365,817
Cost of sales:				
Products	46,387	42,790	201,471	192,266
Services	5,664	5,396	22,075	20,715
Total cost of sales	52,051	48,186	223,546	212,981
Gross margin	38,095	35,174	170,782	152,836
Operating expenses:				
Research and development	6,761	5,772	26,251	21,914
Selling, general and administrative	6,440	5,616	25,094	21,973
Total operating expenses	13,201	11,388	51,345	43,887
Operating income	24,894	23,786	119,437	108,949
Other income/(expense), net	(237)	(538)	(334)	258
Income before provision for income taxes	24,657	23,248	119,103	109,207
Provision for income taxes	3,936	2,697	19,300	14,527
Net income	\$ 20,721	\$ 20,551	\$ 99,803	\$ 94,680
Earnings per share:				
Basic	\$ 1.29	\$ 1.25	\$ 6.15	\$ 5.67
Diluted	\$ 1.29	\$ 1.24	\$ 6.11	\$ 5.61
Shares used in computing earnings per share:				
Basic	16,030,382	16,487,121	16,215,963	16,701,272
Diluted	16,118,465	16,635,097	16,325,819	16,864,919
⁽¹⁾ Net sales by reportable segment:				
Americas	\$ 39,808	\$ 36,820	\$ 169,658	\$ 153,306
Europe	22,795	20,794	95,118	89,307
Greater China	15,470	14,563	74,200	68,366
Japan	5,700	5,991	25,977	28,482
Rest of Asia Pacific	6,373	5,192	29,375	26,356
Total net sales	\$ 90,146	\$ 83,360	\$ 394,328	\$ 365,817
⁽¹⁾ Net sales by category:				
iPhone	\$ 42,626	\$ 38,868	\$ 205,489	\$ 191,973
Mac	11,508	9,178	40,177	35,190
iPad	7,174	8,252	29,292	31,862
Wearables, Home and Accessories	9,650	8,785	41,241	38,367
Services	19,188	18,277	78,129	68,425
Total net sales	\$ 90,146	\$ 83,360	\$ 394,328	\$ 365,817

Додаток Б

The Procter & Gamble Company
Consolidated Balance Sheets

Amounts in millions except stated values; As of June 30	2022	2021
ASSETS		
CURRENT ASSETS		
Cash and cash equivalents	\$ 7 214	\$ 10 288
Accounts receivable	5 143	4 725
Inventories		
Materials and supplies	2 168	1 645
Work in process	856	719
Finished goods	3 900	3 619
Total inventories	6 924	5 983
Prepaid expenses and other current assets	2 372	2 095
TOTAL CURRENT ASSETS	21 653	23 091
PROPERTY, PLANT AND EQUIPMENT, NET	21 195	21 686
GOODWILL	39 700	40 924
TRADEMARKS AND OTHER INTANGIBLE ASSETS, NET	23 679	23 642
OTHER NONCURRENT ASSETS	10 981	9 964
TOTAL ASSETS	\$ 117 208	\$ 119 307
LIABILITIES AND SHAREHOLDERS' EQUITY		
CURRENT LIABILITIES		
Accounts payable	\$ 14 882	\$ 13 720
Accrued and other liabilities	9 554	10 523
Debt due within one year	8 645	8 889
TOTAL CURRENT LIABILITIES	33 081	33 132
LONG-TERM DEBT	22 848	23 099
DEFERRED INCOME TAXES	6 809	6 153
OTHER NONCURRENT LIABILITIES	7 616	10 269
TOTAL LIABILITIES	70 354	72 653
SHAREHOLDERS' EQUITY		
Convertible Class A preferred stock, stated value \$1 per share (600 shares authorized)	843	870
Non-Voting Class B preferred stock, stated value \$1 per share (200 shares authorized)	—	—
Common stock, stated value \$1 per share (10,000 shares authorized; shares issued: 2022 - 4,009.2, 2021 - 4,009.2)	4 009	4 009
Additional paid-in capital	65 795	64 848
Reserve for ESOP debt retirement	(916)	(1 006)
Accumulated other comprehensive loss	(12 189)	(13 744)
Treasury stock, at cost (shares held: 2022 - 1,615.4, 2021 - 1,579.5)	(123 382)	(114 973)
Retained earnings	112 429	106 374
Noncontrolling interest	265	276
TOTAL SHAREHOLDERS' EQUITY	46 854	46 654
TOTAL LIABILITIES AND SHAREHOLDERS' EQUITY	\$ 117 208	\$ 119 307

37 273

Додаток В

THE COCA-COLA COMPANY AND SUBSIDIARIES
CONSOLIDATED STATEMENTS OF SHAREOWNERS' EQUITY
(In millions except per share data)

Year Ended December 31,	2022	2021	2020
Equity Attributable to Shareowners of The Coca-Cola Company			
Number of Common Shares Outstanding			
Balance at beginning of year	4,325	4,302	4,280
Treasury stock issued to employees related to stock-based compensation plans	24	23	22
Purchases of stock for treasury	(21)	—	—
Balance at end of year	4,328	4,325	4,302
Common Stock	\$ 1,760	\$ 1,760	\$ 1,760
Capital Surplus			
Balance at beginning of year	18,116	17,601	17,154
Stock issued to employees related to stock-based compensation plans	373	216	307
Stock-based compensation expense	332	299	141
Other activities	1	—	(1)
Balance at end of year	18,822	18,116	17,601
Reinvested Earnings			
Balance at beginning of year	69,094	66,555	65,855
Adoption of accounting standards ¹	—	19	—
Net income attributable to shareowners of The Coca-Cola Company	9,542	9,771	7,747
Dividends (per share — \$1.76, \$1.68 and \$1.64 in 2022, 2021 and 2020, respectively)	(7,617)	(7,251)	(7,047)
Balance at end of year	71,019	69,094	66,555
Accumulated Other Comprehensive Income (Loss)			
Balance at beginning of year	(14,330)	(14,601)	(13,544)
Net other comprehensive income (loss)	(565)	271	(1,057)
Balance at end of year	(14,895)	(14,330)	(14,601)
Treasury Stock			
Balance at beginning of year	(51,641)	(52,016)	(52,244)
Treasury stock issued to employees related to stock-based compensation plans	376	375	228
Purchases of stock for treasury	(1,336)	—	—
Balance at end of year	(52,601)	(51,641)	(52,016)
Total Equity Attributable to Shareowners of The Coca-Cola Company	\$ 24,105	\$ 22,999	\$ 19,299
Equity Attributable to Noncontrolling Interests			
Balance at beginning of year	\$ 1,861	\$ 1,985	\$ 2,117
Net income attributable to noncontrolling interests	29	33	21
Net foreign currency translation adjustments	(118)	(132)	(153)
Dividends paid to noncontrolling interests	(51)	(43)	(18)
Contributions by noncontrolling interests	—	20	17
Other activities	—	(2)	1
Total Equity Attributable to Noncontrolling Interests	\$ 1,721	\$ 1,861	\$ 1,985

¹ Represents the adoption of Accounting Standards Update ("ASU") 2019-12, *Simplifying the Accounting for Income Taxes*, effective January 1, 2021.

Refer to Notes to Consolidated Financial Statements.

THE COCA-COLA COMPANY AND SUBSIDIARIES
CONSOLIDATED STATEMENTS OF CASH FLOWS
(In millions)

Year Ended December 31,	2022	2021	2020
Operating Activities			
Consolidated net income	\$ 9,571	\$ 9,804	\$ 7,768
Depreciation and amortization	1,260	1,452	1,536
Stock-based compensation expense	356	337	126
Deferred income taxes	(122)	894	(18)
Equity (income) loss — net of dividends	(838)	(615)	(511)
Foreign currency adjustments	203	86	(88)
Significant (gains) losses — net	(129)	(1,365)	(914)
Other operating charges	1,086	506	556
Other items	236	201	699
Net change in operating assets and liabilities	(605)	1,325	690
Net Cash Provided by Operating Activities	11,018	12,625	9,844
Investing Activities			
Purchases of investments	(3,751)	(6,030)	(13,583)
Proceeds from disposals of investments	4,771	7,059	13,835
Acquisitions of businesses, equity method investments and nonmarketable securities	(73)	(4,766)	(1,052)
Proceeds from disposals of businesses, equity method investments and nonmarketable securities	458	2,180	189
Purchases of property, plant and equipment	(1,484)	(1,367)	(1,177)
Proceeds from disposals of property, plant and equipment	75	108	189
Collateral (paid) received associated with hedging activities — net	(1,465)	—	—
Other investing activities	706	51	122
Net Cash Provided by (Used in) Investing Activities	(763)	(2,765)	(1,477)
Financing Activities			
Issuances of debt	3,972	13,094	26,934
Payments of debt	(4,930)	(12,866)	(28,796)
Issuances of stock	837	702	647
Purchases of stock for treasury	(1,418)	(111)	(118)
Dividends	(7,616)	(7,252)	(7,047)
Other financing activities	(1,095)	(353)	310
Net Cash Provided by (Used in) Financing Activities	(10,250)	(6,786)	(8,070)
Effect of Exchange Rate Changes on Cash, Cash Equivalents, Restricted Cash and Restricted Cash Equivalents	(205)	(159)	76
Cash, Cash Equivalents, Restricted Cash and Restricted Cash Equivalents			
Net increase (decrease) in cash, cash equivalents, restricted cash and restricted cash equivalents during the year	(200)	2,915	373
Cash, cash equivalents, restricted cash and restricted cash equivalents at beginning of year	10,025	7,110	6,737
Cash, Cash Equivalents, Restricted Cash and Restricted Cash Equivalents at End of Year	9,825	10,025	7,110
Less: Restricted cash and restricted cash equivalents at end of year	306	341	315
Cash and Cash Equivalents at End of Year	\$ 9,519	\$ 9,684	\$ 6,795

Refer to Notes to Consolidated Financial Statements.

THE COCA-COLA COMPANY AND SUBSIDIARIES
CONSOLIDATED BALANCE SHEETS
(In millions except par value)

December 31,	2022	2021
ASSETS		
Current Assets		
Cash and cash equivalents	\$ 9,519	\$ 9,684
Short-term investments	1,043	1,242
Total Cash, Cash Equivalents and Short-Term Investments	10,562	10,926
Marketable securities	1,069	1,699
Trade accounts receivable, less allowances of \$516 and \$516, respectively	3,487	3,512
Inventories	4,233	3,414
Prepaid expenses and other current assets	3,240	2,994
Total Current Assets	22,591	22,545
Equity method investments	18,264	17,598
Other investments	501	818
Other noncurrent assets	6,189	6,731
Deferred income tax assets	1,746	2,129
Property, plant and equipment — net	9,841	9,920
Trademarks with indefinite lives	14,214	14,465
Goodwill	18,782	19,363
Other intangible assets	635	785
Total Assets	\$ 92,763	\$ 94,354
LIABILITIES AND EQUITY		
Current Liabilities		
Accounts payable and accrued expenses	\$ 15,749	\$ 14,619
Loans and notes payable	2,373	3,307
Current maturities of long-term debt	399	1,338
Accrued income taxes	1,203	686
Total Current Liabilities	19,724	19,950
Long-term debt	36,377	38,116
Other noncurrent liabilities	7,922	8,607
Deferred income tax liabilities	2,914	2,821
The Coca-Cola Company Shareowners' Equity		
Common stock, \$0.25 par value; authorized — 11,200 shares; issued — 7,040 shares	1,760	1,760
Capital surplus	18,822	18,116
Reinvested earnings	71,019	69,094
Accumulated other comprehensive income (loss)	(14,895)	(14,330)
Treasury stock, at cost — 2,712 and 2,715 shares, respectively	(52,601)	(51,641)
Equity Attributable to Shareowners of The Coca-Cola Company	24,105	22,999
Equity attributable to noncontrolling interests	1,721	1,861
Total Equity	25,826	24,860
Total Liabilities and Equity	\$ 92,763	\$ 94,354

Refer to Notes to Consolidated Financial Statements.

THE COCA-COLA COMPANY AND SUBSIDIARIES
CONSOLIDATED STATEMENTS OF COMPREHENSIVE INCOME
(In millions)

Year Ended December 31,	2022	2021	2020
Consolidated Net Income	\$ 9,571	\$ 9,804	\$ 7,768
Other Comprehensive Income:			
Net foreign currency translation adjustments	(1,132)	(699)	(911)
Net gains (losses) on derivatives	4	214	15
Net change in unrealized gains (losses) on available-for-sale debt securities	37	(90)	(47)
Net change in pension and other postretirement benefit liabilities	408	712	(267)
Total Comprehensive Income	8,888	9,941	6,558
Less: Comprehensive income (loss) attributable to noncontrolling interests	(89)	(101)	(132)
Total Comprehensive Income Attributable to Shareowners of The Coca-Cola Company	\$ 8,977	\$ 10,042	\$ 6,690

Refer to Notes to Consolidated Financial Statements.

THE COCA-COLA COMPANY AND SUBSIDIARIES
CONSOLIDATED STATEMENTS OF INCOME
(In millions except per share data)

Year Ended December 31,	2022	2021	2020
Net Operating Revenues	\$ 43,004	\$ 38,655	\$ 33,014
Cost of goods sold	18,000	15,357	13,433
Gross Profit	25,004	23,298	19,581
Selling, general and administrative expenses	12,880	12,144	9,731
Other operating charges	1,215	846	853
Operating Income	10,909	10,308	8,997
Interest income	449	276	370
Interest expense	882	1,597	1,437
Equity income (loss) — net	1,472	1,438	978
Other income (loss) — net	(262)	2,000	841
Income Before Income Taxes	11,686	12,425	9,749
Income taxes	2,115	2,621	1,981
Consolidated Net Income	9,571	9,804	7,768
Less: Net income (loss) attributable to noncontrolling interests	29	33	21
Net Income Attributable to Shareowners of The Coca-Cola Company	\$ 9,542	\$ 9,771	\$ 7,747
Basic Net Income Per Share^d	\$ 2.20	\$ 2.26	\$ 1.80
Diluted Net Income Per Share^d	\$ 2.19	\$ 2.25	\$ 1.79
Average Shares Outstanding — Basic	4,328	4,315	4,295
Effect of dilutive securities	22	25	28
Average Shares Outstanding — Diluted	4,350	4,340	4,323

¹ Calculated based on net income attributable to shareowners of The Coca-Cola Company.

Refer to Notes to Consolidated Financial Statements.

Додаток Г

JOHNSON & JOHNSON AND SUBSIDIARIES
CONSOLIDATED STATEMENTS OF CASH FLOWS
(Dollars in Millions) (Note 1)

	2022	2021	2020
Cash flows from operating activities			
Net earnings	\$17,941	20,878	14,714
Adjustments to reconcile net earnings to cash flows from operating activities:			
Depreciation and amortization of property and intangibles	6,970	7,390	7,231
Stock based compensation	1,138	1,135	1,005
Asset write-downs	1,216	989	233
Contingent consideration reversal	—	—	(1,148)
Net gain on sale of assets/businesses	(380)	(617)	(111)
Deferred tax provision	(1,663)	(2,079)	(1,141)
Credit losses and accounts receivable allowances	(17)	(48)	63
Changes in assets and liabilities, net of effects from acquisitions and divestitures:			
(Increase)/Decrease in accounts receivable	(1,290)	(2,402)	774
Increase in inventories	(2,527)	(1,248)	(265)
Increase in accounts payable and accrued liabilities	1,098	2,437	5,141
Decrease/(Increase) in other current and non-current assets	687	(1,964)	(3,704)
(Decrease)/Increase in other current and non-current liabilities	(1,979)	(1,061)	744
Net cash flows from operating activities	21,194	23,410	23,536
Cash flows from investing activities			
Additions to property, plant and equipment	(4,009)	(3,652)	(3,347)
Proceeds from the disposal of assets/businesses, net	543	711	305
Acquisitions, net of cash acquired (Note 18)	(17,652)	(60)	(7,323)
Purchases of investments	(32,384)	(30,394)	(21,089)
Sales of investments	41,609	25,006	12,137
Credit support agreements activity, net	(249)	214	(987)
Other (primarily licenses and milestones)	(229)	(508)	(521)
Net cash used by investing activities	(12,371)	(8,683)	(20,825)
Cash flows from financing activities			
Dividends to shareholders	(11,682)	(11,032)	(10,481)
Repurchase of common stock	(6,035)	(3,456)	(3,221)
Proceeds from short-term debt	16,134	1,997	3,391
Repayment of short-term debt	(6,550)	(1,190)	(2,663)
Proceeds from long-term debt, net of issuance costs	2	5	7,431
Repayment of long-term debt	(2,134)	(1,802)	(1,064)
Proceeds from the exercise of stock options/employee withholding tax on stock awards, net	1,329	1,036	1,114
Credit support agreements activity, net	(28)	281	(333)
Other	93	114	(294)
Net cash used by financing activities	(8,871)	(14,047)	(6,120)
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents	(312)	(178)	89
(Decrease)/Increase in cash and cash equivalents	(360)	502	(3,320)
Cash and cash equivalents, beginning of year (Note 1)	14,487	13,985	17,305
Cash and cash equivalents, end of year (Note 1)	\$14,127	14,487	13,985
Supplemental cash flow data			
Cash paid during the year for:			
Interest	\$982	990	904
Interest, net of amount capitalized	933	941	841
Income taxes	5,223	4,768	4,619
Supplemental schedule of non-cash investing and financing activities			
Treasury stock issued for employee compensation and stock option plans, net of cash proceeds/ employee withholding tax on stock awards	\$2,114	1,811	1,937
Conversion of debt	—	—	27
Acquisitions			
Fair value of assets acquired	\$18,710	61	7,755
Fair value of liabilities assumed	(1,058)	(1)	(432)
Net cash paid for acquisitions (Note 18)	\$17,652	60	7,323

See Notes to Consolidated Financial Statements

JOHNSON & JOHNSON AND SUBSIDIARIES

CONSOLIDATED STATEMENTS OF EQUITY

(Dollars in Millions) (Note 1)

	Total	Retained Earnings	Accumulated Other Comprehensive Income (Loss)	Common Stock Issued Amount	Treasury Stock Amount
Balance, December 29, 2019	\$59,471	110,659	(15,891)	3,120	(38,417)
Net earnings	14,714	14,714			
Cash dividends paid (\$3.98 per share)	(10,481)	(10,481)			
Employee compensation and stock option plans	2,217	(931)			3,148
Repurchase of common stock	(3,221)				(3,221)
Other	(71)	(71)			
Other comprehensive income (loss), net of tax	649		649		
Balance, January 3, 2021	63,278	113,890	(15,242)	3,120	(38,490)
Net earnings	20,878	20,878			
Cash dividends paid (\$4.19 per share)	(11,032)	(11,032)			
Employee compensation and stock option plans	2,171	(676)			2,847
Repurchase of common stock	(3,456)				(3,456)
Other comprehensive income (loss), net of tax	2,184		2,184		
Balance, January 2, 2022	74,023	123,060	(13,058)	3,120	(39,099)
Net earnings	17,941	17,941			
Cash dividends paid (\$4.45 per share)	(11,682)	(11,682)			
Employee compensation and stock option plans	2,466	(974)			3,440
Repurchase of common stock	(6,035)				(6,035)
Other comprehensive income (loss), net of tax	91		91		
Balance, January 1, 2023	\$76,804	128,345	(12,967)	3,120	(41,694)

See Notes to Consolidated Financial Statements

JOHNSON & JOHNSON AND SUBSIDIARIES

CONSOLIDATED STATEMENTS OF COMPREHENSIVE INCOME

(Dollars in Millions) (Note 1)

	2022	2021	2020
Net earnings	\$17,941	20,878	14,714
Other comprehensive income (loss), net of tax			
Foreign currency translation	(1,796)	(1,079)	(233)
Securities:			
Unrealized holding gain (loss) arising during period	(24)	(4)	1
Reclassifications to earnings	—	—	—
Net change	(24)	(4)	1
Employee benefit plans:			
Prior service credit (cost), net of amortization	(160)	(169)	1,298
Gain (loss), net of amortization	1,854	4,318	(1,135)
Effect of exchange rates	111	106	(229)
Net change	1,805	4,255	(66)
Derivatives & hedges:			
Unrealized gain (loss) arising during period	454	(199)	1,000
Reclassifications to earnings	(348)	(789)	(53)
Net change	106	(988)	947
Other comprehensive income (loss)	91	2,184	649
Comprehensive income	\$18,032	23,062	15,363

The tax effects in other comprehensive income for the fiscal years 2022, 2021 and 2020 respectively: Foreign Currency Translation; \$460 million, \$346 million and \$536 million; Securities: \$6 million and \$1 million in 2022 and 2021, Employee Benefit Plans: \$461 million, \$1,198 million and \$21 million, Derivatives & Hedges: \$30 million, \$263 million and \$252 million.

See Notes to Consolidated Financial Statements

JOHNSON & JOHNSON AND SUBSIDIARIES**CONSOLIDATED STATEMENTS OF EARNINGS****(Dollars and Shares in Millions Except Per Share Amounts) (Note 1)**

	2022	2021	2020
Sales to customers	\$94,943	93,775	82,584
Cost of products sold	31,089	29,855	28,427
Gross profit	63,854	63,920	54,157
Selling, marketing and administrative expenses	24,765	24,659	22,084
Research and development expense	14,603	14,714	12,159
In-process research and development (Note 5)	783	900	181
Interest income	(490)	(53)	(111)
Interest expense, net of portion capitalized (Note 4)	276	183	201
Other (income) expense, net	1,871	489	2,899
Restructuring (Note 20)	321	252	247
Earnings before provision for taxes on income	21,725	22,776	16,497
Provision for taxes on income (Note 8)	3,784	1,898	1,783
Net earnings	\$17,941	20,878	14,714
Net earnings per share (Notes 1 and 15)			
Basic	\$6.83	7.93	5.59
Diluted	\$6.73	7.81	5.51
Average shares outstanding (Notes 1 and 15)			
Basic	2,625.2	2,632.1	2,632.8
Diluted	2,663.9	2,674.0	2,670.7

See Notes to Consolidated Financial Statements

JOHNSON & JOHNSON AND SUBSIDIARIES

CONSOLIDATED BALANCE SHEETS

At January 1, 2023 and January 2, 2022

(Dollars in Millions Except Share and Per Share Amounts) (Note 1)

	2022	2021
Assets		
Current assets		
Cash and cash equivalents (Notes 1 and 2)	\$14,127	14,487
Marketable securities (Notes 1 and 2)	9,392	17,121
Accounts receivable trade, less allowances for doubtful accounts \$203 (2021, \$230)	16,160	15,283
Inventories (Notes 1 and 3)	12,483	10,387
Prepaid expenses and other receivables	3,132	3,701
Total current assets	55,294	60,979
Property, plant and equipment, net (Notes 1 and 4)	19,803	18,962
Intangible assets, net (Notes 1 and 5)	48,325	46,392
Goodwill (Notes 1 and 5)	45,231	35,246
Deferred taxes on income (Note 8)	9,123	10,223
Other assets	9,602	10,216
Total assets	\$187,378	182,018
Liabilities and Shareholders' Equity		
Current liabilities		
Loans and notes payable (Note 7)	\$12,771	3,766
Accounts payable	11,703	11,055
Accrued liabilities	11,456	13,612
Accrued rebates, returns and promotions	14,417	12,095
Accrued compensation and employee related obligations	3,328	3,586
Accrued taxes on income (Note 8)	2,127	1,112
Total current liabilities	55,802	45,226
Long-term debt (Note 7)	26,888	29,985
Deferred taxes on income (Note 8)	6,374	7,487
Employee related obligations (Notes 9 and 10)	6,767	8,898
Long-term taxes payable (Note 1)	4,306	5,713
Other liabilities	10,437	10,686
Total liabilities	110,574	107,995
Commitments and Contingencies (Note 19)		
Shareholders' equity		
Preferred stock — without par value (authorized and unissued 2,000,000 shares)	—	—
Common stock — par value \$1.00 per share (Note 12) (authorized 4,320,000,000 shares; issued 3,119,843,000 shares)	3,120	3,120
Accumulated other comprehensive income (loss) (Note 13)	(12,967)	(13,058)
Retained earnings	128,345	123,060
	118,498	113,122
Less: common stock held in treasury, at cost (Note 12) (506,246,000 shares and 490,878,000 shares)	41,694	39,099
Total shareholders' equity	76,804	74,023
Total liabilities and shareholders' equity	\$187,378	182,018

See Notes to Consolidated Financial Statements